

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำปรึกษาพิจารณาตรวจสอบแผนการสอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศมัย อ่ำไพพันธ์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์วัลภา แสงเมือง อาจารย์ 3 ระดับ 8 หมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนวัดมโนทัยพายัพ

๑๑

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข
แผนการสอน

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง ความคิดจินตนาการ

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

ความสำเร็จของความคิดจินตนาการต้องอาศัยทักษะการคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มมาประกอบ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดจินตนาการที่คล่องแคล่ว รวดเร็วกว้างไกล หลายทิศทางหรือหลาย ๆ แง่มุม และแปลกใหม่ไม่ซ้ำใครในเวลาจำกัด อันเป็นความสามารถทางสมองที่จะนำไปสู่ความคิดจินตนาการที่มีคุณภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดคำให้ นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่นึกถึง เขียนคำหรือข้อความตามความคิดจินตนาการได้อย่างคล่องแคล่ว มีปริมาณมากภายในเวลาที่กำหนด และสามารถนำคำหรือข้อความมาเปรียบเทียบ เขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการและตั้งชื่อเรื่องได้อย่างแปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร
2. เมื่อกำหนดรูปให้ นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่นึกถึงตามความคิดจินตนาการได้ หลาย ๆ แง่มุมและสามารถจัดเป็นหมวดหมู่ได้

เนื้อหา

ลักษณะการคิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญของความคิดจินตนาการที่มีคุณภาพนั้น ประกอบด้วยความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม

ความคิดคล่องตัวคือ ความคล่องแคล่วในการคิดหาคำตอบที่ชัดเจนตรงประเด็นให้ได้จำนวนมากที่สุด ภายในเวลาที่จำกัด ความคิดคล่องตัวแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ความคิดคล่องตัวด้านถ้อยคำ เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำได้อย่างคล่องแคล่วภายในเวลาที่กำหนด
2. ความคิดคล่องตัวด้านการแสดงออก เป็นความสามารถที่จะนำคำมาเรียบเรียงกันอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ได้ประโยคหรือวลีที่ต้องการ

3. ความคล่องแคล่วในการคิด เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการ ภายในเวลาที่กำหนด

เกณฑ์ความสามารถในการคิดคล่องตัว คือ สามารถบอกความคิดได้จำนวนมาก ในเวลาที่รวดเร็ว

ความคิดยืดหยุ่นคือ ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง ซึ่งจัดเป็นความคิดที่จะช่วยเสริมความคิดคล่องตัวให้มีความแปลกแตกต่าง ออกไป ทำให้ได้ความคิดที่มีลักษณะหรือรูปแบบต่าง ๆ หลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อน

เกณฑ์ความสามารถในการคิดยืดหยุ่นคือ สามารถให้ความคิดที่มีลักษณะ / รูปแบบ / ประเภทที่หลากหลายและจัดหมวดหมู่ความคิดได้

ตัวอย่าง “ท่านลองคิดว่าจะใช้หว่านทำอะไรได้บ้าง”

คำตอบ กระจง กระจาด ตะกร้า กล่องใส่ดินสอ กระจอมเก็บน้ำ เปล ตู เตียงนอน โต๊ะเครื่องแป้ง แก้ว ตะกร้อ ชะลอม กรอบรูป กีบติดผม เป็นต้น คำตอบดังกล่าวเมื่อนำมาจัดประเภทจะได้ 5 ประเภทดังนี้

ประเภทที่ 1 ของตกแต่งบ้าน ตู เตียงนอน โต๊ะ แก้ว

ประเภทที่ 2 เครื่องใช้ กระจง กระจาด ตะกร้า กระจอม ชะลอม กรอบรูป

ประเภทที่ 3 เครื่องกีฬา ตะกร้อ

ประเภทที่ 4 เครื่องประดับ กีบติดผม

ประเภทที่ 5 เครื่องเขียน กล่องใส่ดินสอ

ความคิดริเริ่มหมายถึง ลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งเกิดจากการนำเอาความรู้เดิม มาดัดแปลงและประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ ความคิดริเริ่มหรือที่เรียกว่า Wild Idea นั้นเป็นความคิดที่จะทำได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุมแปลกใหม่หรือไม่นำไปได้ ทั้งนี้ความคิดริเริ่มจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยจินตนาการเป็นส่วนสำคัญ ความคิดริเริ่มมี 3 ด้าน

1. ด้านภาษา เป็นความสามารถที่จะใช้คำในการเขียนเรื่องราว ตั้งชื่อภาพ ตั้งชื่อเรื่อง และอุปมาอุปไมยที่แปลกใหม่

2. ด้านภาพและเส้น เป็นความสามารถในการต่อเติมเส้นให้เป็นภาพ และการวาดภาพที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร

3. ด้านจินตนาการเป็นความสามารถในการคิดระลึกถึงหรือคิดถึงในสิ่งที่แปลกใหม่ไม่น่าเป็นไปได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. นักเรียนฟังเพลง ต้นไม้ของพ่อ เมื่อฟังจบแล้วให้บอกสิ่งที่นักเรียนคิดถึงมาให้มากที่สุดภายในเวลา 1 นาที

2. ครูเขียนคำว่า ต้นไม้ บนกระดาน ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของต้นไม้มาให้มากที่สุดหลาย ๆ แง่มุม จดไว้บนกระดาน ครูยกตัวอย่างการจัดหมวดหมู่ หลังจากนั้นนักเรียนช่วยกันแยกและจัดหมวดหมู่ เพื่อให้นักเรียนฝึกจัดประเภทสิ่งที่คิดอันเป็นทักษะสำคัญของความคิดยืดหยุ่น

3. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายว่า ต้นไม้ ในเพลงต้นไม้ของพ่อ นั้นเปรียบเทียบกับงานหรือพระราชกรณียกิจของในหลวง แล้วให้นักเรียนลองคิดว่า ต้นไม้เปรียบเทียบกับอะไรอีกบ้างให้ช่วยกันคิดและตอบให้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใครให้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นกิจกรรม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบัตรคำปริศนา (สื่อที่ 1/1) กลุ่มละ 1 บัตร เพื่อทำกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยทุกกิจกรรมเน้นปริมาณของคำตอบ ภายในเวลาที่กำหนด ดังนี้

2.1 เมื่อได้คำปริศนาแล้ว นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันคิดว่า คำที่ได้คือคำอะไรแล้วเขียนคำนั้นในกระดาษที่แจกให้

2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้นจากคำที่เขียนตอบในกระดาษ เช่น คำที่เขียนตอบคือคำว่า ร่มไม้ มีพยัญชนะต้น 2 ตัวคือ ร กับ ม ก็ให้นักเรียนหาคำที่ขึ้นต้นด้วยตัว ร และ ม ครุชมเขยกลุ่มที่เขียนได้มากที่สุด

ตัวอย่าง ร : รัก ร่วง โหย.....

ม : มด มุ้ง แมว.....

2.3 จากคำข้างต้น นักเรียนช่วยกันคิดและบอกสิ่งที่นึกถึงมาให้มากที่สุด

2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำคล้องจอง โดยใช้คำในบัตรคำปริศนาเป็นคำเริ่มต้นมาให้มากที่สุด ตัวอย่าง ร่มไม้ โกลตา ทาสี.....

2.5 นักเรียนเลือกคำจากคำคล้องจองมา 4 คำ นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแต่งประโยคหรือวลี โดยประโยคหรือวลีนั้นต้องเริ่มจากคำที่เลือกให้ได้มากที่สุด ครูสุ่มตัวอย่างนำเสนอแล้วช่วยกันสรุปลักษณะความคิดคล้องตัว

3. นักเรียนพิจารณารูปวงกลม (สื่อที่ 1/2) แล้วปฏิบัติดังนี้

3.1 นักเรียนบอกสิ่งที่นึกถึงมาให้มากที่สุดแต่ละกลุ่มเขียนใส่กระดาษไว้

3.2 ครูเขียนคำแสดงการจัดแยกประเภทบนกระดาน นักเรียนช่วยกันจัดคำตอบจากข้อ 3.1 ใส่ให้ตรงประเภทที่จัดไว้บนกระดาน นักเรียนสามารถจัดประเภทเพิ่มเติมได้

ตัวอย่าง คำแสดงการจัดประเภท เครื่องใช้ เครื่องตกแต่งบ้าน

3.3 ช่วยกันสรุปลักษณะความคิดยืดหยุ่น ครูเพิ่มเติมให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร จากคำถามดังต่อไปนี้
อะไรบ้างที่มีสีเขียว / อะไรบ้างที่มีน้ำหนักเบา / อะไรบ้างที่ติดไฟได้ / อะไรบ้างที่ลอยน้ำได้

5. นักเรียนพิจารณาตัวอย่างการนำคำหรือข้อความมาเปรียบเทียบโดยใช้คำเชื่อม เช่น ราว ดุจ เหมือน ดัง เป็นต้น นักเรียนดูบัตรคำ (สื่อที่ 1/3) จำนวน 5 บัตร แล้วปฏิบัติดังนี้

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบ หน้าจอเหมือน ม้าหมากรุก

5.1 นักเรียนพิจารณาบัตรคำที่ละบัตร แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำหรือข้อความมาเปรียบเทียบให้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร มาให้มากที่สุด โดยใช้คำเชื่อมดังตัวอย่าง

5.2 นักเรียนเลือกบัตรคำมา 1 บัตร แล้วช่วยกันบอกสิ่งที่นึกถึงมาให้มากที่สุดยิ่งแปลกใหม่ยิ่งดี หลังจากนั้นช่วยกันสรุปลักษณะความริเริ่ม ครูเพิ่มเติมให้เข้าใจมากขึ้น

ขั้นสรุป

ครูอธิบายการทำแบบฝึกแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 1.3 เป็นกลุ่ม และทำแบบฝึกที่ 1.1

1.2 1.4 1.5 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. เทปเพลงและเครื่องบันทึกเสียง
2. บัตรคำปริศนา จำนวน 8 บัตร
3. รูปวงกลม
4. บัตรคำจำนวน 5 บัตร
5. แบบฝึกที่ 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5

การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต
การทำงานร่วมกัน
การตอบคำถาม
ความคล่องแคล่วในการคิด เขียนและการตอบ
2. จากการแข่งขัน
3. จากการตรวจงานและแบบฝึก

หมายเหตุ

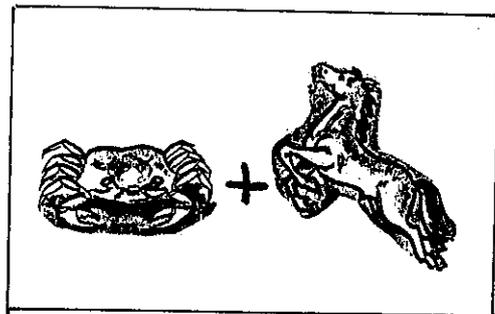
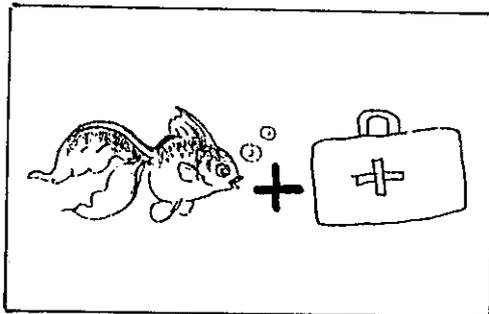
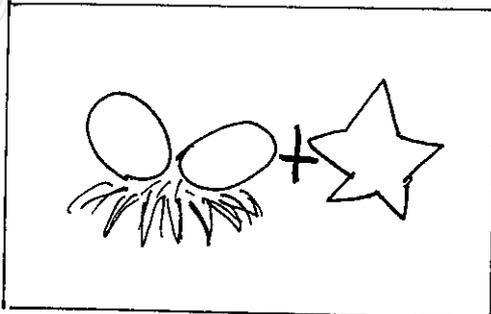
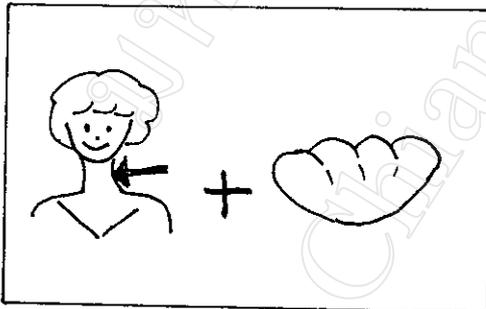
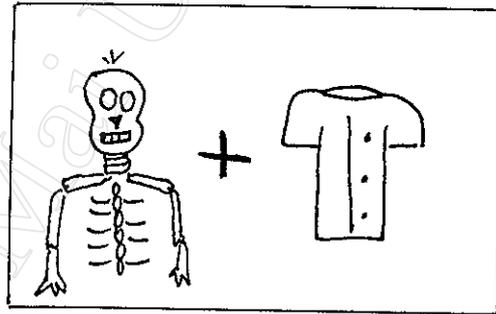
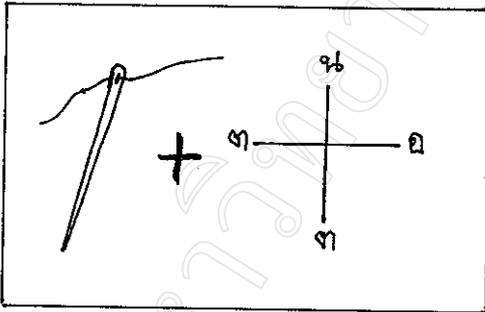
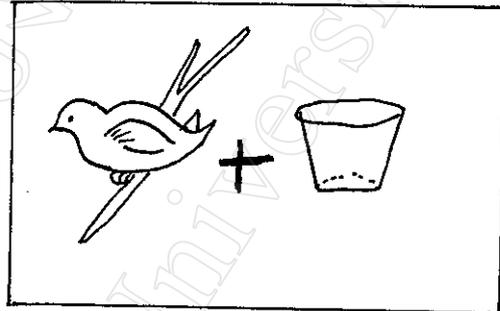
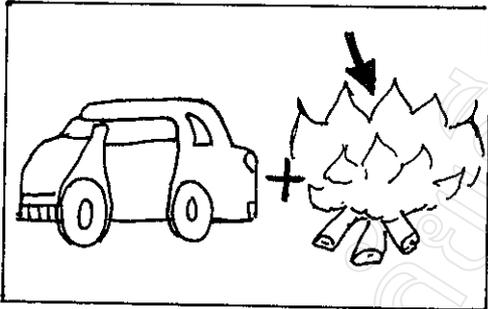
เพลงต้นไม้ของพ่อ

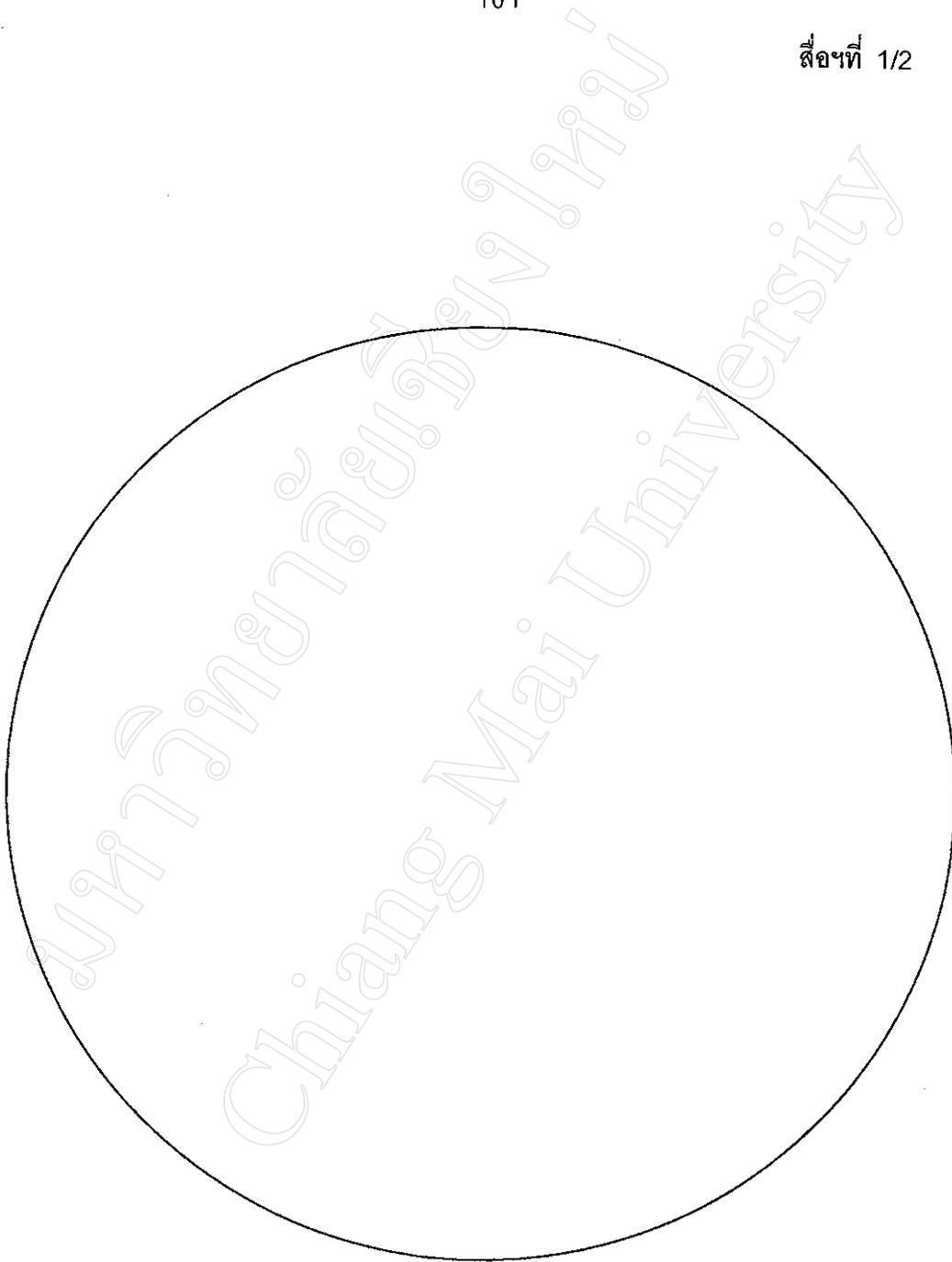
นานมาแล้ว พ่อได้ปลูกต้นไม้ไว้ให้เรา เพื่อวันหนึ่งจะบังลมหนาว และคอยเป็นร่มเงา ปลูกไว้
เพื่อพวกเราทุก ๆ คน

พ่อใช้เหงื่อแทนน้ำรดลงไป เพื่อให้ผลิดอกใบออกผล ให้เราทุก ๆ คนเติบโตอย่างร่มเย็นใน
บ้านเรา ผ่านมาแล้วห้าสิบปี ต้นไม้นั้นสูงใหญ่ ลมแรงเท่าไรก็บรรเทา ออกผลให้เก็บกิน แตกใบเพื่อให้
ร่มเงา คอยดูแลเรา ให้เรายังมีวันนี้ต่อไป

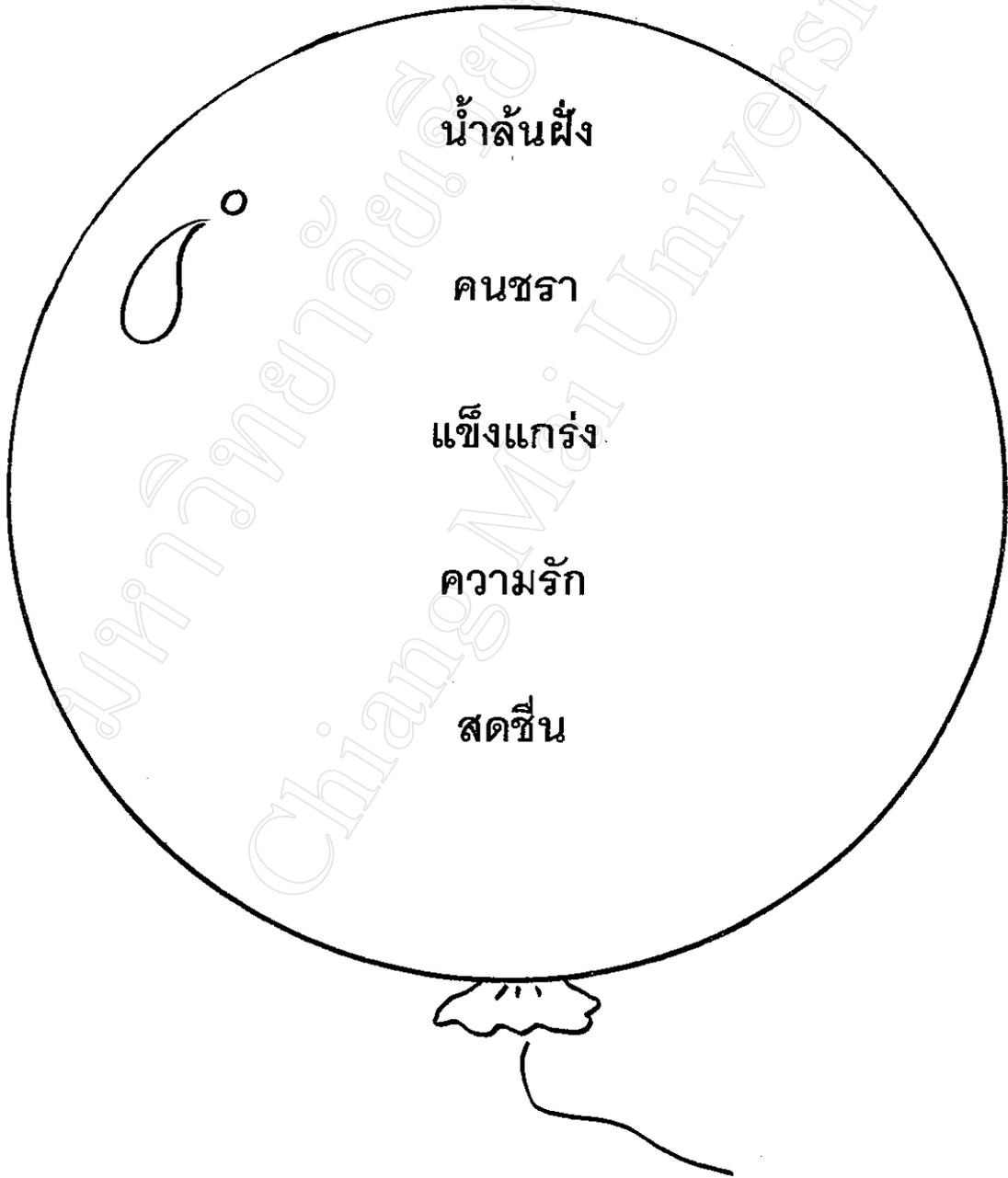
จนวันนี้ได้เงาแห่งต้นไม้ต้นใหญ่ ลูกได้อยู่ได้คอยอาศัย แผ่นดินยังกว้างไกล แต่เหมือนหัวใจ
พ่อกว้างกว่า ลูกที่เกิดตรงนี้นั้นยังอยู่ และยังคงอยู่เพื่อคอยรักษา จะรวมใจเข้า จะมีเพียงสัญญาในหัวใจ

จากวันนี้สักหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูกต้องสวยงามและยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากรอยที่
พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป (จากหัวใจ) ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม

บัตรคำ

น้ำล้าง

คนชรา

แข็งแรง

ความรัก

สดชื่น

แบบฝึกที่ 1.1

คำสั่ง จงเขียนคำที่มีความหมายโดยขึ้นต้นด้วยคำที่กำหนดให้ได้มากที่สุดภายในเวลา 3 นาที

ตัวอย่าง ให้เขียนคำที่ขึ้นต้นด้วย ไบ : ไบหน้า ไบไม้ ไบปลิว ไบนุญ

Handwriting practice lines consisting of ten horizontal dashed lines.

แบบฝึกที่ 1.2

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ ภายในเวลาที่กำหนด

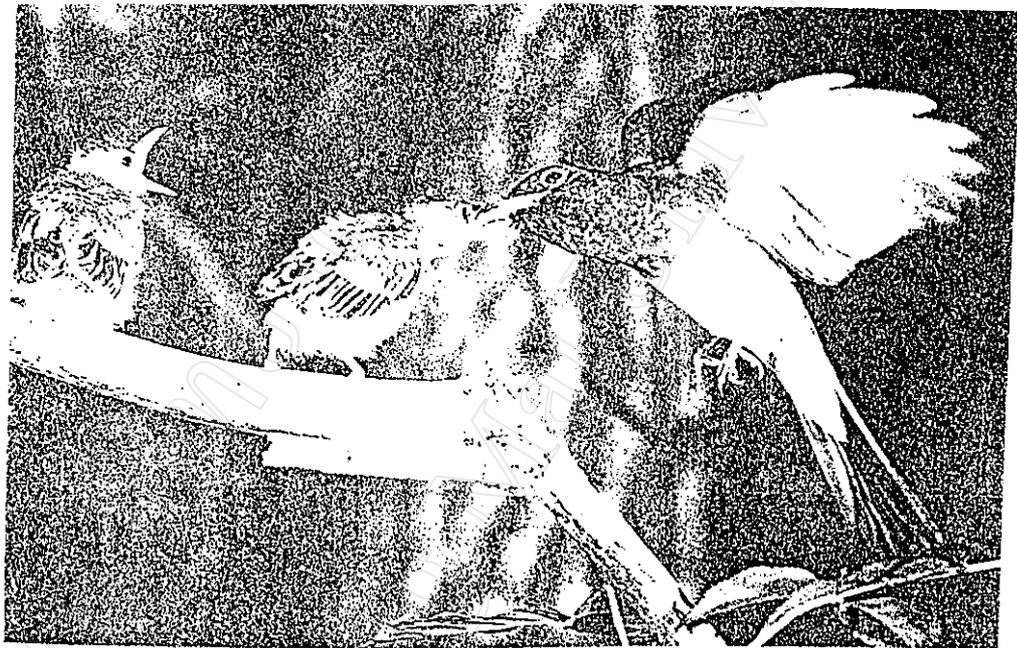
- นักเรียนจะใช้ กาว กับ กระดาษหนังสือพิมพ์ทำอะไรได้บ้างบอกมาให้มากที่สุด ภายในเวลา 3 นาที

- จากรูป มีอะไรเหมือนกันบ้าง บอกมาให้มากที่สุด ภายในเวลา 3 นาที

แบบฝึกที่ 1.3

คำสั่ง จากภาพจงบอกสิ่งที่จะลึกลงให้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใครมาให้มากที่สุด ภายในเวลา
3 นาที

แบบฝึกที่ 1.4

คำสั่ง จงตั้งชื่อเรื่องจากข้อความที่อ่าน ให้แปลกใหม่ พิสดารมากที่สุด ภายในเวลา
3 นาที

ฝนตกแดดออก

โผบินบินไป

ไปพบมะพร้าว

พื้มะพร้าวใจกว้าง

ฝนตกแดดออก

พอลายเหนียวอ่อน

ขอบใจพื้มะพร้าว

น้ำใจผูกพัน

นกกระจอกแปลกใจ

ไม่รู้ทิศทาง

นกหนาวครวญคราง

ขอพักสักวัน

นกกระจอกพักผ่อน

บินจรผายผัน

ถึงคราวช่วยกัน

ไม่ลืมบุญคุณ

ชื่อเรื่อง.....

.....

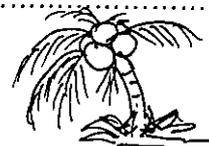
.....

.....

.....

.....

.....

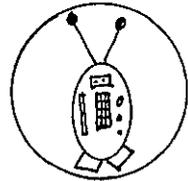
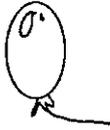

แบบฝึกที่ 1.5

- คำสั่ง
1. จงวาดหรือต่อเติมรูปวงกลมให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ แปรกลใหม่มาให้มากที่สุด ภายในเวลา 3 นาที
 2. จงจัดรูปที่วาดแล้วเป็นประเภท / หมวดหมู่
 3. เลือกรูปที่วาด 1 รูปโดยตีกรอบให้เห็นชัดเจน แล้วตั้งชื่อให้แปรกลใหม่
พิสดาร

ตัวอย่าง

1. จงวาดหรือต่อเติมรูปวงรี

2. จงจัดเป็นประเภทหรือหมวดหมู่

ประเภทที่ 1 ของเล่น : ตุ๊กตา ลูกโป่ง

ประเภทที่ 2 ของใช้ : นาฬิกา วิทยุ

ประเภทที่ 3 สัตว์ : เต่า

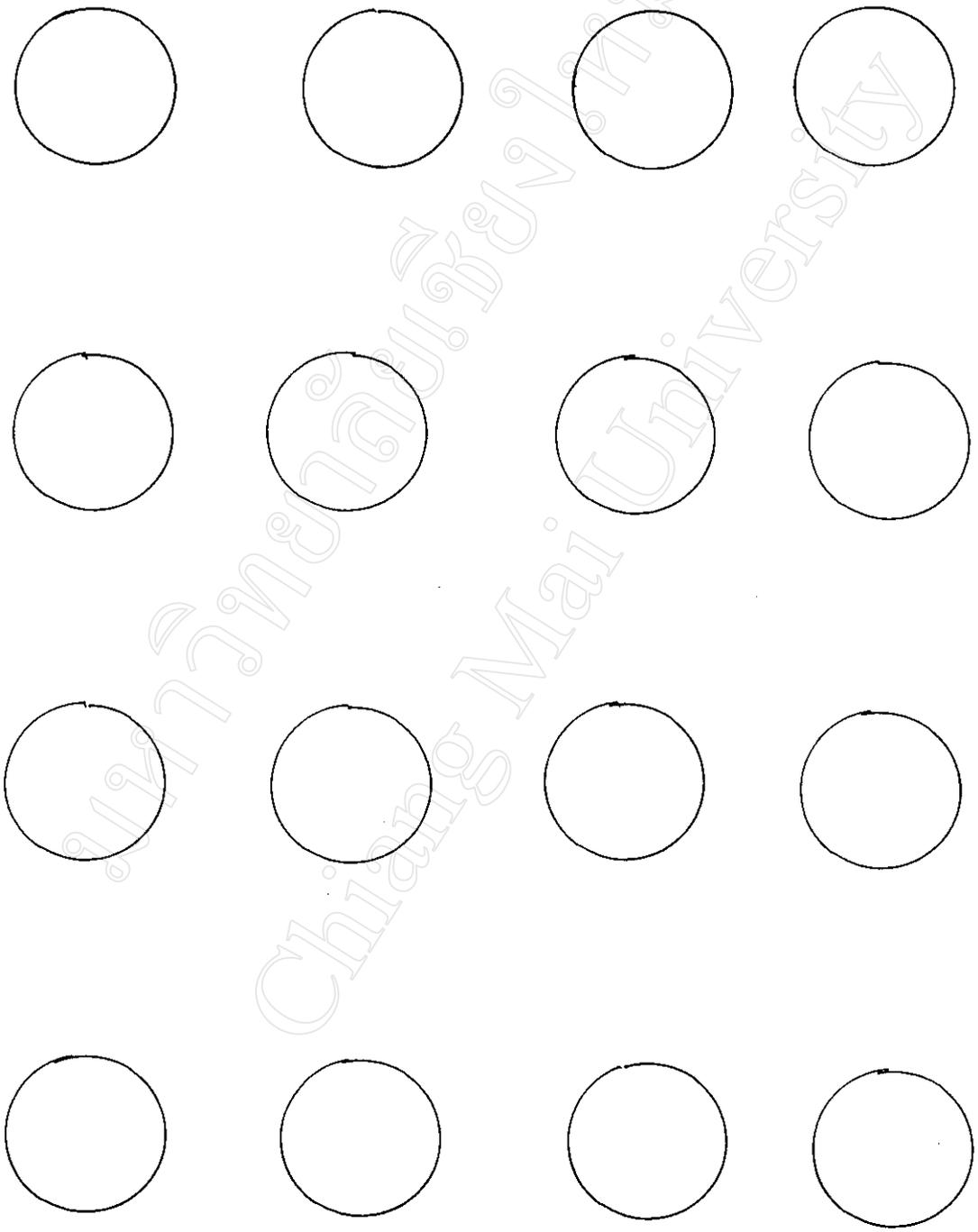
ฯลฯ

3. ตั้งชื่อรูปที่เลือก

สะท้านโสด

คลื่นจักรวาล

ฯลฯ

ประเภทที่ 1.....

.....

ประเภทที่ 2.....

.....

ประเภทที่ 3.....

.....

ประเภทที่ 4.....

.....

ประเภทที่ 5.....

.....

ประเภทที่ 6.....

.....

ประเภทที่ 7.....

.....

ประเภทที่ 8.....

.....

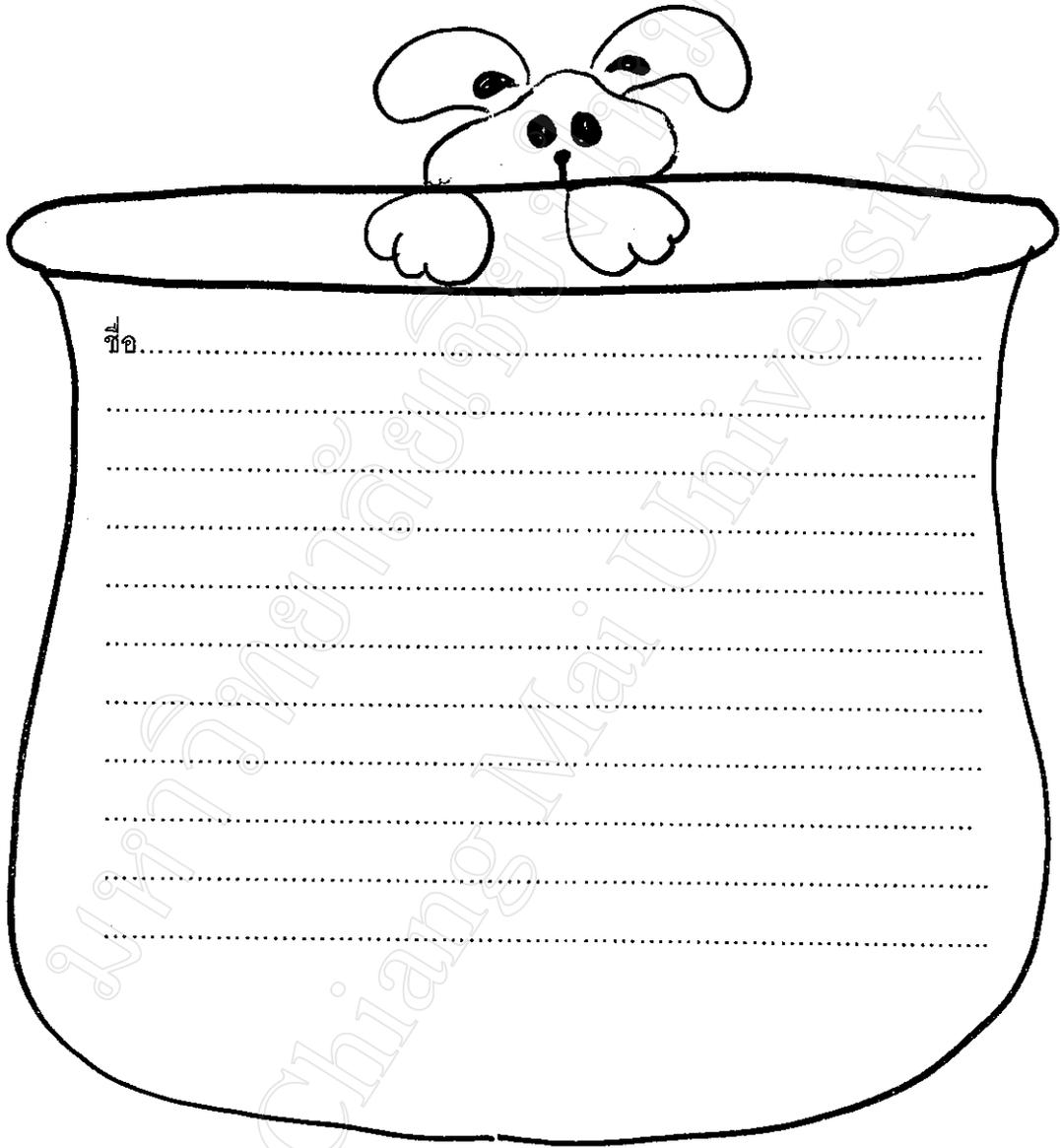
ประเภทที่ 9.....

.....

ประเภทที่ 10.....

.....

ชื่อ.....

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง ความคิดจินตนาการ

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

จินตนาการเป็นความสามารถในการคิดที่กว้างไกล โดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และยังเป็นส่วนสำคัญในการเขียนอีกด้วย การฝึกสร้างจินตนาการอยู่เสมอจึงเป็นการเตรียมความพร้อมเมื่อต้องการนำไปใช้งานจริง ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดสิ่งเร้าให้ นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่มีถึง สร้างสัญลักษณ์ เขียนแสดงความคิด ความรู้สึกสั้น ๆ เขียนต่อเติมคำพูด เขียนคาดการณ์ตอนจบได้ตามความคิดจินตนาการ
2. เมื่อกำหนดคำประพันธ์ให้ นักเรียนสามารถตอบคำถามและวาดภาพตามความคิด

จินตนาการได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว

เนื้อหา

จินตนาการคือ ความคิดชนิดหนึ่งซึ่งเป็นความสามารถในการสร้างภาพในมโนนึกหรือสร้างรูปแบบจำลอง ทำให้ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ จินตนาการสามารถถ่ายทอดเป็นหนังสือหรือภาพได้ ความคิดจินตนาการมี 3 ด้านคือ

1. ด้านภาษา เป็นความสามารถในการเลือกใช้คำมาเขียนต่อเติมเรื่องราว เขียนเป็นเรื่องราวสั้น ๆ หรือตั้งชื่อเรื่อง / ชื่อภาพตามจินตนาการ
2. ด้านภาพ / เส้น เป็นความสามารถในการวาดภาพตามจินตนาการ
3. ด้านความคิดคำนึง เป็นความสามารถในการคิดถึงสิ่งที่ไม่ได้อยู่ตรงหน้าหรือคาดการณ์ได้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกใช้จินตนาการที่ได้ผลดีต้องไม่มีเสียงรบกวน ลองช่วยกันนึกถึงวิธีที่จะทำให้เกิดความเงียบมาสัก 3 วิธี ช่วยกันเลือกวิธีที่ดีที่สุดแล้วปฏิบัติ

2. นักเรียนใช้จินตนาการตามแบบฝึกการใช้จินตนาการที่กำหนดให้นักเรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งที่จินตนาการนั้น (สื่อที่ 2/1) โดยครูอ่านให้นักเรียนฟัง หลังจากนั้นครูอธิบายลักษณะความคิดจินตนาการ

ขั้นกิจกรรม

1. นักเรียนทำกิจกรรมส่งเสริมความคิดคำนึง (สื่อที่ 2/2) คือ กิจกรรมกล่อมมหัศจรรย์ กิจกรรมคิดถึง และกิจกรรมเสียงเป็นสื่อ

2. นักเรียนพิจารณาสิ่งเร้าที่กำหนดให้แล้วปฏิบัติดังนี้

2.1 นักเรียนดูกระดาษสีแดงแล้วบอกสิ่งที่นึกถึงมาให้มากที่สุด โดยเขียนเป็นคำ ๆ ก่อน จากนั้นก็นำเสนอเป็นข้อความต่อเนื่องกันจากประสบการณ์ ตัวอย่าง เช่น นึกถึงวันอาทิตย์ เมื่อวันอาทิตย์มุ่งกระโปรงสีแดงไปเที่ยวสวนสัตว์สนุกมาก เป็นต้น

2.2 นักเรียนดูเทียนไขที่จุดไว้ นักเรียนคิดแล้วเขียนแสดงความรู้สึกสั้น ๆ ใส่กระดาษแล้วนำเสนอให้เพื่อน ๆ ฟัง

2.3 นักเรียนพิจารณากะเช้าดอกไม้ที่จัดไว้ แล้วลองใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่จัดไว้ในกระเช้า เขียนใส่กระดาษนำเสนอให้เพื่อน ๆ ฟัง ตัวอย่าง เช่น ดอกดาวเรือง แทนความเจริญรุ่งเรือง เป็นต้น

3. กำหนดบัตรคำให้ (สื่อที่ 2/3) นักเรียนปฏิบัติดังนี้

3.1 นักเรียนดูบัตรคำว่า บ้านนา แล้วตั้งคำถาม เช่น นักเรียนเห็นอะไรบ้าง / เคลื่อนไหวอย่างไร เป็นต้น

3.2 นักเรียนดูบัตรคำชื่อสัตว์ได้แก่ งู อูฐ เสือ ปลา แล้วบอกถึงสถานที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสัตว์ดังกล่าวเลยตัวอย่างเช่น ปลาว่ายบนก้อนเมฆ เป็นต้น

4. นักเรียนฟังคำประพันธ์ บทดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า (สื่อกที่ 2/4) 2 ครั้ง แล้วตั้งคำถาม ตัวอย่างเช่น นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ในบทประพันธ์นี้เกิดขึ้นเวลาใด นักเรียนรู้สึกเช่นใด เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น เป็นต้น

5. นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ในใจ (สื่อกที่ 2/5 2/6) แล้วปฏิบัติดังนี้

5.1 เขียนคาดการณ์ตอนจบของเรื่อง

5.2 ต่อเติมคำพูดตามที่คิดให้แปลกใหม่มากที่สุด

5.3 สุ่มตัวอย่างนำเสนอเพื่อน ๆ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่มเพื่อช่วยกันวาดภาพ โดยสมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันเลือกวาดภาพว่าจะวาดภาพจากบัตร์คำว่า บ้านนา หรือวาดภาพจากบทประพันธ์ดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า แล้วนำเสนอผลงานโดยจัดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศของห้องเรียน

2. ครูอธิบายการทำแบบฝึก นักเรียนทำแบบฝึกที่ 2.1 2.2 2.3 เป็นรายบุคคล
สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการใช้จินตนาการ

2. กิจกรรมส่งเสริมความคิดคำนึง

3. สิ่งเร้าได้แก่ กระดาษสีแดง เทียน กระดาษดอกไม้

4. บัตร์คำ

5. คำประพันธ์บทดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า

6. ข้อความสำหรับอ่าน

7. แบบฝึกที่ 2.1 2.2 2.3

8. กระดาษวาดภาพและสี

การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต การทำกิจกรรม การตอบคำถาม การแสดงออกทางความคิดจินตนาการ

2. จากการตรวจงานและแบบฝึก

หมายเหตุ

แบบฝึกการใช้จินตนาการที่นักเรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งที่จินตนาการนั้น

“นักเรียนจินตนาการว่าตนเองเป็นเมล็ดพันธ์ผัก...นักเรียนมีรูปร่างกลม นอนนิ่งอยู่ในดินที่แห้ง.....ตอนนี้ฝนเริ่มตก ดินรอบ ๆ ตัวนักเรียนเริ่มเปียก.....นักเรียนดื่ม้ำและดูความชุ่มชื้น.....นักเรียนเริ่มเจริญเติบโต.....ภายในเปลือกนั้นร่างกายนักเรียนเริ่มขยายออก.....รากค่อย ๆ งอกออกมา.....รากยาวขึ้นแล้วต้นออกนอกเปลือกของเมล็ด.....เปลือกแตกแยก รู้สึกว่ารากโผล่ออก ออกมาสัมผัสความมืดและความเปียกชื้นของดิน.....นักเรียนโตขึ้นเรื่อย ๆใบเลี้ยงที่ขดอยู่เริ่มต้นตัวเองให้ตรงขึ้น.....รู้สึกว่าร่างกายยืดมากขึ้นเนื่องจากรากยาวออกไปในดิน และใบเลี้ยงพุ่งสูงขึ้นสู่เบื้องบน.....มองไปรอบ ๆ ตัว....ฟังเสียง.....สูดกลิ่น.....สัมผัสดินรอบ ๆ ตัว.....ปลายยอดของใบเลี้ยงของนักเรียน ขณะนี้กำลังจะยืดทะลุผิวดินหน้าดินมาแล้ว.....มองไปรอบ ๆ ในโลกใหม่ของนักเรียน.....ฟังเสียงต่าง ๆสัมผัสแสงอาทิตย์และอากาศรอบ ๆ....สูดกลิ่นใหม่ ๆยึดตัวเองเข้าหาแสงอาทิตย์.....แยกใบเลี้ยงทั้งคู่ออกจากกัน.....เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วให้ดึงจินตนาการกลับเข้าสู่สภาพปกติของนักเรียน แล้วลืมนตา”

กิจกรรมส่งเสริมความคิดคำนึง

1. กล้องมหัศจรรย์ วิธีเล่น

ก) นำกล้องที่ใส่วัตถุ 3 อย่างได้แก่ ยาพารา 1 แผง แว่นตา 1 อัน ขวดน้ำหอม 1 ขวด ให้นักเรียนทาย

ข) นักเรียนทายสิ่งที่อยู่ในกล่องว่าเป็นอะไร ในการทายครูตอบเพียงใช่/ไม่ใช่ และทายได้ 5 ครั้ง เท่านั้น

ค) คนที่ทายถูกจะเป็นผู้เปิดกล่อง ถ้าไม่มีใครทางถูก ตัวแทนนักเรียนลองใช้มือจับ แล้วอธิบายให้เพื่อนฟัง จนสามารถทายถูก

2. กิจกรรมคิดถึง วิธีการเล่น นักเรียนดูดอกไม้ ยางลบ และดินสอ ทีละอย่างแล้ว

นักเรียนบอกคิดถึงเรื่องใดบ้าง บอกมาให้มากที่สุด ยิ่งแปลกยิ่งดี เขียนใส่

กระดาษนำเสนอเพื่อน ๆ

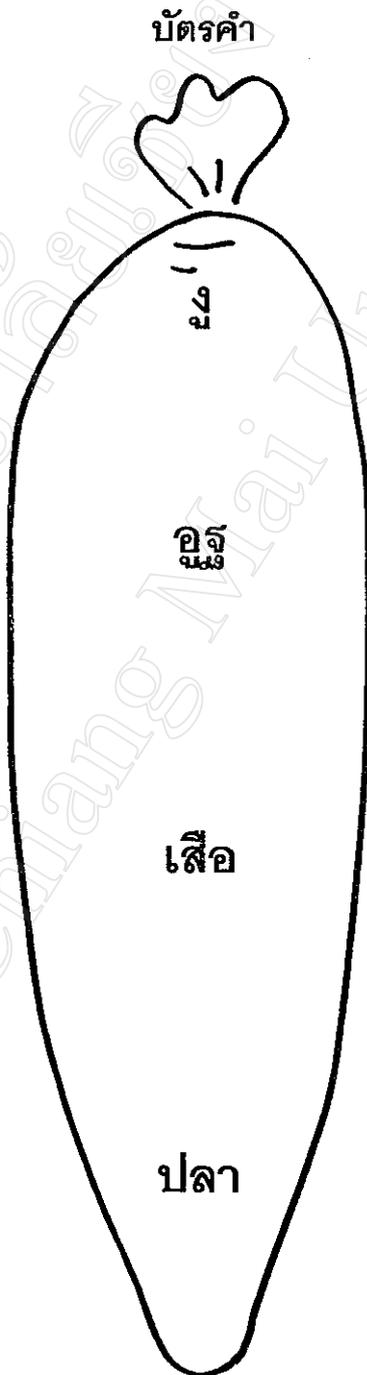
3. กิจกรรมเสียงเป็นสื่อ วิธีการเล่น

ก) ครูเตรียมวัตถุที่มีเสียงต่างกัน 3 ชนิด ใส่กล่อง ชนิดละกล่อง

ข) ให้นักเรียนเขย่ากล่องแต่ละกล่องเพื่อฟังเสียง

ค) นักเรียนลองทายว่า แต่ละเสียงเป็นเสียงของวัตถุใด

ง) ผู้ที่ทายถูกจะได้รับคำชมเชยและเป็นผู้เปิดกล่อง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

คำประพันธ์ บทดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า

วังเขยวังเวง	หง่างเหง่งย่ำค่ำระฆังฆาน
ฝูงวัวควายผ่ายลาทิวากาล	ค่อยค่อยผ่านท้องทุ่งมุ่งถิ่นตน
ชานาเหนือยอ่อนต่างจรกลับ	ตะวันลับอัปแสงทุกแห่งหน
ทิ้งทุ่งให้มีดมัวท่วมณฑล	และทิ้งตนดูเปลี่ยวอยู่เดียวเอย

ตัวอย่าง คำถามหลังจากดูคำว่า บ้านนา

นักเรียนต้องการให้เป็นเวลาใดให้นักเรียนเลือกเวลาใดเวลาหนึ่ง
นักเรียนเห็นอะไรบ้าง/เคลื่อนไหวอย่างไร/ได้ยินเสียงอะไร/ได้กลิ่นอะไร/มีสีอะไร

ตัวอย่างคำถามจากการฟังบทดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า

นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ในบทประพันธ์เกิดขึ้นเวลาใด/นักเรียนเห็นภาพอะไรบ้าง
มีสีสันอย่างไร/ลักษณะอย่างไร/นักเรียนรู้สึกเช่นใด/เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
นักเรียนคิดว่ามีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์ในบทประพันธ์นี้

ข้อความสำหรับอ่าน

.....

คุณพ่อยังพารถเข้าไปในป่าลึกเรื่อย ๆ คงจะไปที่ปางไม้ที่หนูฝ้ายเคยเล่าให้ฟัง บ่อย ๆ ว่าคุณพ่อมีเพื่อนอยู่ที่นั่น หนูฝ้ายก็มีเพื่อนที่เป็นเด็กตัวเล็ก ๆ ตัวเท่ากันอยู่ ด้วย เธอเคยเล่าถึงความสนุกสนานของที่นั่นให้คุณจ๋อฟัง จนนี่ก็อยากมาด้วยบ่อย ๆ แต่ตอนนี้คุณจ๋อคิดถึงแดนดอกไม้แสนสวยและเพื่อน ๆ ที่นั่นมากกว่า

ตะ ลุก ตึก ตึก....ตึก ตึก....

คราวนี้รถเปลี่ยนเป็นวิ่งบนทางที่มีแต่หลุมบ่อโยนคุณจ๋อขึ้นลงตามจังหวะ ตะลุก ตึก ตึก ตึก..... วิด.....ตุ๊บ !

รถเลี้ยวโค้งเฉียงกระทันหันเหวี่ยงคุณจ๋อลงพื้นเสียงดังตุ๊บ ก่อนทรงตัวขึ้นใหม่แล้ว โขยกเขยกจากไป ทิ้งให้คุณจ๋อนอนอึ้งอึ้ง ร้องครวญครางอยู่ริมทางเพียงเดียวดาย ก้า...ก้า...ก้า.....อ้อย อี้ เชียง.....เชียง....คุณจ๋อได้ยินเสียงเหล่านั้นแล้ว ๆ ในโสตประสาท ภาพทุกสิ่งรอบข้างพร่าไหวแล้ว.....

.....

.....

.....

.....

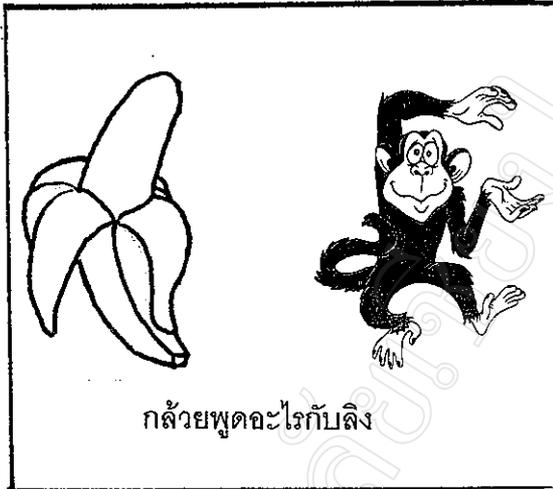
.....

“ผมมาบอกคุณ” อี๊ดน้อยพยายามทำใจให้กล้า
“ในบึงมีกบเยอะแยะไปหมด” ลูกอี๊ดพูดอย่างประจบอีก
“ถ้าคุณเลื้อยลงไปใต้น้ำเดี๋ยวนี้ คุณก็จะเลือกจับกบกินได้อย่างสบาย
ผมจะดีใจมาก ถ้าคุณกินกบหมดบึง”
งูแถบสั้นอยู่สองสามครั้ง จึงพูดอย่างนอนเต็มที่ว่า

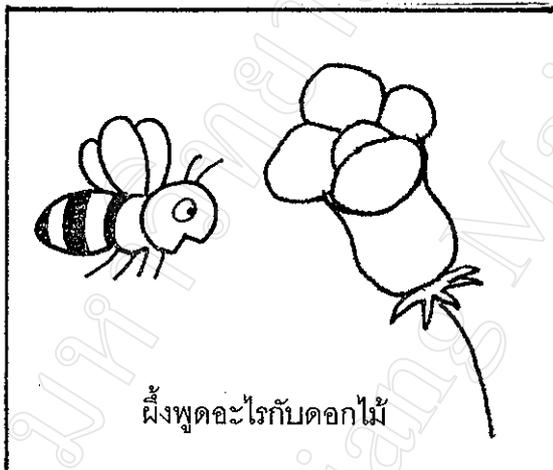
.....
.....
.....
.....
.....

ภาพสำหรับแบบฝึกที่ 2.1

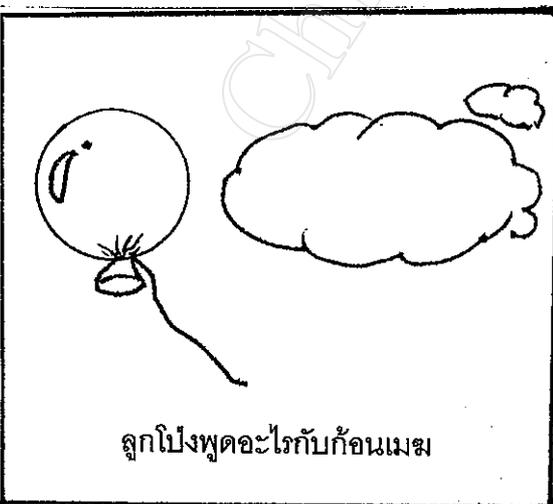

กล้วยพูดอะไรกับลิง

ผึ้งพูดอะไรกับดอกไม้

ลูกโป่งพูดอะไรกับก้อนเมฆ

Handwriting practice lines consisting of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. There are ten such lines extending from the right side of the page.

แบบฝึกที่ 2.3

คำสั่ง จากภาพที่กำหนดให้ จงบอกสิ่งที่คุณสังเกตเห็นได้มากที่สุด ยิ่งแปลกใหม่ยิ่งดี
เวลา 5 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การขยายความคิดและการจัดระเบียบความคิด

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

การขยายความคิดและการจัดระเบียบความคิดจะช่วยให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่คิดอย่างสมบูรณ์ ชัดเจน ครอบคลุมและอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้สะดวกในการนำเสนอเรื่องราวนั้น ๆ ให้มีทั้งสารภาพและเอกภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดคำ / ข้อความ / ภาพให้ นักเรียนสามารถเขียนขยายความคิดและจัดระเบียบความคิดได้

เนื้อหา

การขยายความคิดเป็นการให้รายละเอียดของเรื่องที่คิดอย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่หรือคิดจากจุดใดจุดหนึ่งไปสู่อีกหลายจุด สามารถประเมินคาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้ เป็นการวัดในเชิงจินตนาการด้วยวิธีการเขียนเป็นคำ ๆ หรือเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ

การขยายความคิดมี 4 วิธีคือ

1. ขยายความแบบจินตภาพเป็นการขยายความที่สร้างภาพพจน์ของเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมของเรื่องนั้นเป็นหลักหรือสามารถสร้างจินตภาพมองเห็นอากัปกริยาท่าทางและสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นได้อย่างสมเหตุสมผล

3. ขยายความแบบพยากรณ์เป็นการขยายความที่คาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ จากแนวโน้มและจากความสัมพันธ์ที่ปรากฏในปัจจุบันออกไปสูอนาคต

4. ขยายความแบบอนุมานเป็นการขยายความที่ให้คาดคะเนความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหรือให้หยั่งน้ำใจและอารมณ์ของตัวละครตามนัยของเรื่องราว เช่น คาดการณ์คำพูด เป็นต้น

เกณฑ์ความสามารถในการขยายความคิด ได้แก่ ความสามารถที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้คิดได้ เมื่อขยายความคิดแล้วต้องนำมาจัดระเบียบให้สะดวกต่อการเรียบเรียงหรือนำเสนอ

การจัดระเบียบความคิดเป็นการจัดลำดับความคิดให้เป็นระเบียบก่อนที่จะเขียนเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง เพื่อให้การนำเสนอเรื่องราวนั้น ๆ เป็นไปตามลำดับ ไม่วกวนสับสนหรือออกนอกเรื่อง โดยยึดหลักอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. การจัดลำดับตามเหตุการณ์เป็นการจัดที่มีกำหนดเวลาตามลำดับแน่นอน เหตุการณ์ใดควรขึ้นก่อน เหตุการณ์ใดควรไว้ทีหลัง ซึ่งอาจจะลำดับจากอดีตมาหาปัจจุบันหรือจากปัจจุบันไปหาอดีตหรืออาจจะสลับกันไปมาก็ได้
2. การจัดตามลำดับสถานที่เป็นการจัดที่มีระยะใกล้-ไกลตามลำดับ ซึ่งอาจจะเรียงจากไกลมาหาใกล้หรือจากใกล้ไปหาไกลก็ได้
3. การจัดลำดับตามความสำคัญ เป็นการเรียงตามความสำคัญจากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามาก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. นักเรียนดูบัตรคำ (สื่อที่ 3/1) ทีละบัตรจำนวน 20 บัตรได้แก่คำว่า กวาง นกยูง ลิง คูปรี ชะนี เก้ง กระซู่ เลียงผา สมัน หมู กูหลาบ จำปี มะลิ ราตรี การะเกด แก้ว แมว เบ็ด ห่าน
2. นักเรียนอ่านทีละบัตรครูบอกนักเรียนว่า “ใช่” เมื่อเป็นคำที่ครูต้องการจะพูดถึงและบอกว่า “ไม่ใช่” เมื่อเป็นคำที่ครูไม่ต้องการพูดถึงแล้วจึงวางบัตรแยกออกเป็น 2 ส่วนจนครบทุกบัตรนักเรียน
3. ช่วยกันสรุปกลุ่มบัตรที่บอกว่า “ใช่” นั้นหมายถึงอะไรคำตอบคือ สัตว์ป่า ครูเขียนคำตอบบนกระดาน แล้วนักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม

ขั้นกิจกรรม

1. นักเรียนเลือกบัตรคำจากกลุ่มบัตรที่ครูบอกว่า ใช่ มา 1 บัตร สมมติสถานการณ์ว่า สัตว์ตัวนั้น “ถูกล่ามโซ่ไว้” แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดและคำตอบตามประเด็นต่อไปนี้
สัตว์ตัวนั้นจะมีปฏิกิริยาอาการอย่างไร / ถ้าสัตว์ตัวนั้นมีกำลังมากขึ้น นักเรียนคิดว่าสัตว์ตัวนั้นจะทำอย่างไร/
ถ้าสัตว์ตัวนั้นพูดได้จะเกิดอะไรขึ้น / นักเรียนคิดว่าสัตว์ตัวนั้นรู้สึกอย่างไร
2. นักเรียนดูภาพลิง (สื่อที่ 3/2) แล้วให้บอกคำที่เกี่ยวข้องมาให้มากที่สุด แต่ละกลุ่มเลือกมา 1 คำแต่งประโยคที่เกี่ยวข้องกับลิง 1-2 ประโยคนำเสนอเพื่อน ๆ

3. ครูอธิบายคำว่า ลักษณะพิเศษ หมายถึงลักษณะเด่นเฉพาะไม่เหมือนใครหรือสิ่งใด นักเรียนช่วยกันบอก ลักษณะพิเศษของลิงมาให้มากที่สุด

4. นักเรียนคิดว่า จากลักษณะพิเศษนั้น ถ้าเปรียบเทียบลิงกับต้นไม้ นักเรียนคิดว่า ส่วนใดบ้างของต้นไม้ที่มีลักษณะเหมือนลิงบอกมาให้มากที่สุด ครูเขียนคำตอบที่ไว้บนกระดาน นักเรียนเลือกการเปรียบเทียบที่แปลกใหม่มากที่สุดแล้วปฏิบัติดังนี้

4.1 นักเรียนสำรวจสิ่งที่นักเรียนเลือกมาใช้เปรียบเทียบโดยการใช้จินตนาการตามที่ครูอ่านให้ฟัง โดยสมมติตนเองให้เป็นผู้เข้าไปสำรวจในสิ่งที่เลือกนั้น

4.2 นักเรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งที่นักเรียนเลือกมาใช้เปรียบเทียบ แล้วบอกความรู้สึกเมื่อเป็นสิ่งที่นั้น ขณะที่อยู่กลางสายฝนที่ตกหนัก โดยบอกมาเป็นคำ ๆ ครูเขียนคำตอบบนกระดาน

4.3 นักเรียนพิจารณาคำบนกระดาน แล้วเลือกคำที่มีความหมายค้ำกันมากที่สุดมา 1 คู่ ให้เปรียบเทียบอีกครั้ง โดยยึดคำคู่ที่มีความค้ำกันเป็นหลัก แต่ละกลุ่มเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดมาเขียนขยายความคิดถึงลักษณะพิเศษของลิงสั้น ๆ ตามจินตนาการ สุ่มตัวอย่างนำเสนอเพื่อน ๆ

5. ครูอธิบายการขยายความคิดและการจัดระเบียบความคิด นักเรียนศึกษาข้อความตัวอย่าง (สื่อที่ 3/4) จากนั้นช่วยกันพิจารณาว่าข้อความในตัวอย่างนั้นเป็นการจัดระเบียบความคิดตามแบบใด เช่น ตามลำดับสถานที่ เป็นต้น

6. นักเรียนตอบคำถามที่ถามว่า สัตว์ป่าทำให้นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง บอกมาให้มากที่สุด เขียนคำตอบไว้บนกระดาน แล้วตอบคำถามต่อไปว่า ถ้าเราจะเขียนเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ป่า จะเขียนถึงเรื่องอะไรบ้าง นักเรียนเลือกจากบนกระดาน ครูขีดเส้นใต้คำที่นักเรียนเลือก นักเรียนสามารถเพิ่มเติมคำตอบได้

7. นักเรียนช่วยกันพิจารณาคำตอบ รวมคำตอบที่รวมกันได้ แล้วจัดเรียงคำตอบที่เลือกตามลำดับว่าข้อใดควรเรียงไว้เป็นอันดับแรก ข้อใดควรเรียงไว้ลำดับต่อ ๆ มา

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการขยายความคิด การจัดระเบียบความคิด จากนั้นก็ให้นักเรียนเขียนเรื่องราวการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนอย่างสั้น ๆ ไม่เกิน 3 บรรทัด โดยเรียงลำดับตามสถานที่ที่นักเรียนเดินทางผ่าน สุ่มตัวอย่างนำเสนอเพื่อน ๆ

2. ครูอธิบายการทำแบบฝึก หลังจากนั้นนักเรียนทำแบบฝึก 3.1 3.2 3.3 3.4

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำจำนวน 20 บัตร
2. รูปภาพลิง
3. ข้อความตัวอย่างการจัดระเบียบความคิด
4. แบบฝึกการใช้จินตนาการ
5. แบบฝึกที่ 3.1 3.2 3.3 3.4

การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต การตอบคำถาม การแสดงออกทางความคิด
2. จากการตรวจงานและแบบฝึก

หมายเหตุ

บัตรคำ

กว้าง

กุหลาบ

นกยูง

จำปี

สิง

มะลิ

ชะนี

ราตรี

แก้ง

การะเกด

กระชู้

แก้ว

เลียงผา

แมว

สมัน

เป็ด

ห่าน

ข้อความสำหรับอ่าน

การจัดระเบียบความคิด

การจัดลำดับตามเหตุการณ์

“ เราได้ไปเยือนบ้านพักท่านเซอร์ระพีนาถกอร์นิกเขียนและกวีที่ยิ่งใหญ่ของอินเดียผู้วายชนม์ไปนานแล้ว ท่านผู้นี้เป็นคนเอเชียคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลของโลก สาขาวรรณคดีจากบทกวี คีตาญชลี ในปี ค.ศ. 1913 ท่านระพีนาถกอร์นิกหากวีผู้ยิ่งใหญ่ของชาวภารตะ เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2404 ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2488 สำเร็จการศึกษาจากยูนิเวอร์ซิตีคอลลิจในลอนดอน ท่านเขียนงานไว้มากมายทั้งร้อยกรองและร้อยแก้ว ชอบท่องเที่ยวไปในต่างประเทศเสมอก่อนจะถึงแก่กรรมราว 14 ปีท่านเคยเดินทางเข้ามาเมืองไทยราว พ.ศ. 2470”

การจัดลำดับตามสถานที่

“ สมอลลิ่งอยู่ห่างจากดาร์จีลิงไม่ถึง 30 กิโลเมตร เส้นทางเรียบไปตามไหล่เขาขึ้น ๆ ลง ๆ หักมุมแคบนำหวาดเสียวหลายต่อหลายแห่ง ทำให้คนขับรถต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

ไร่ชาของคุณอุเทนอยู่ในแอ่งกว้างใหญ่ไพศาลมีขุนเขาล้อมรอบไกลสุดตา เนื้อที่หลายพันไร่แลดูจากเนินเขาที่รถแล่นเลี้ยวลงมาและดูเหมือนอ่างหรือกระทะใบมโหฬารวางสงบอยู่เบื้องล่าง แลเห็นคนงานหญิงจำนวนร้อยกำลังก้ม ๆ เงย ๆ เก็บใบชาที่สุกแล้วใส่ตะกร้า

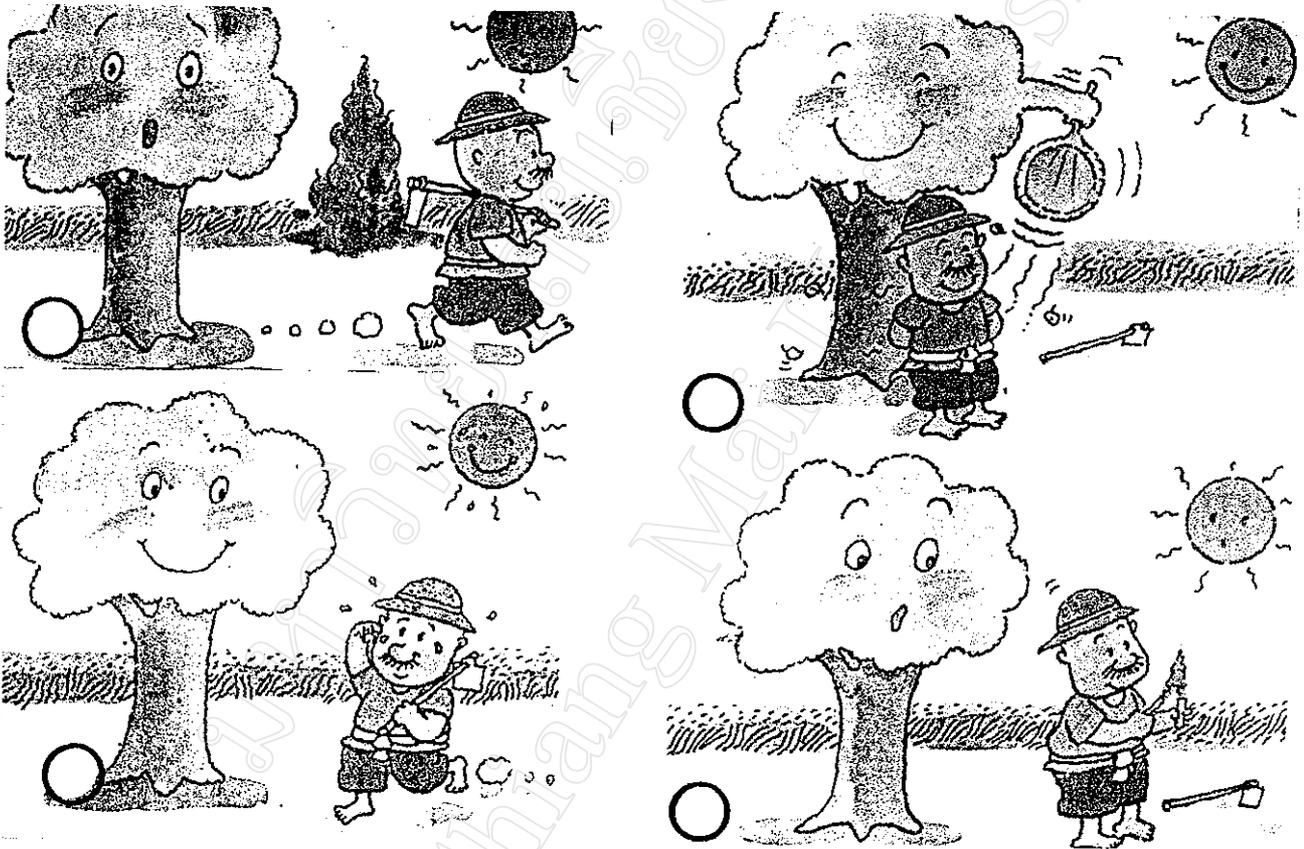
บ้านของคุณอุเทนอยู่บนเนินสูงถัดลงมาจากเนินที่เส้นทางรถยนต์ตัดลงมาเล็กน้อยจึงสูงเด่นเหนือไร่ชาที่เป็นแอ่งเบื้องล่าง ตัวอาคารเป็นตึกแกมไม้ ทาสีเขียว หลังคาเขียวชั้นเดียว มีปล่องไฟทำด้วยอิฐโผล่มาจากหลังคา เป็นตึกหลังน้อยทรงอังกฤษโดยแท้ สนามหญ้าสดเขียวเกียกเกี้ยนเป็นระเบียบเรียงรายด้วยดอกไม้บานาชนิด” (นภมรินทร์ถึงหิมาลัย: รพีพร)

จัดลำดับตามความสำคัญ

“ ไข่มุกเข้ากระท่อมเก็บเครื่องครัว อันมีมัจฉาไม่ก็ไปใส่เกียกเกี้ยน เครื่องนอนนั้นมีเสื่อไม้สานเอาปูนเกียกเกี้ยน หมอนคนละใบ ผ้าห่มคนละผืน กระบอกน้ำ เซนงใส่ลูกปัด และดินปืน ของกินที่มีคุณค่าที่สุดเห็นจะเป็นไหเกลือกับพริก” (คนเผาถ่าน: นิमित ภูมิถาวร)

แบบฝึกที่ 3.1

คำสั่ง จงเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ แล้วเขียนเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตั้งชื่อเรื่องให้
แปลกใหม่มากที่สุด เวลา 10 นาที

.....

.....

.....

.....

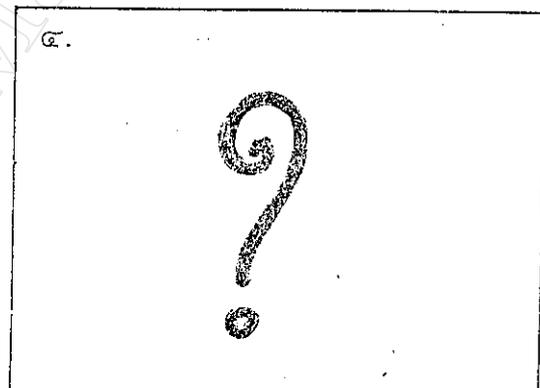
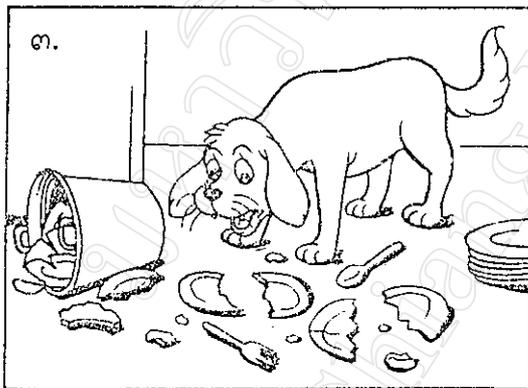
.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 3.2

คำสั่ง จากภาพที่กำหนดให้ จงขยายความคิดโดยเขียนคาดการณ์ตอนจบตามจินตนาการ
สั้น ๆ เวลา 5 นาที

.....

.....

.....

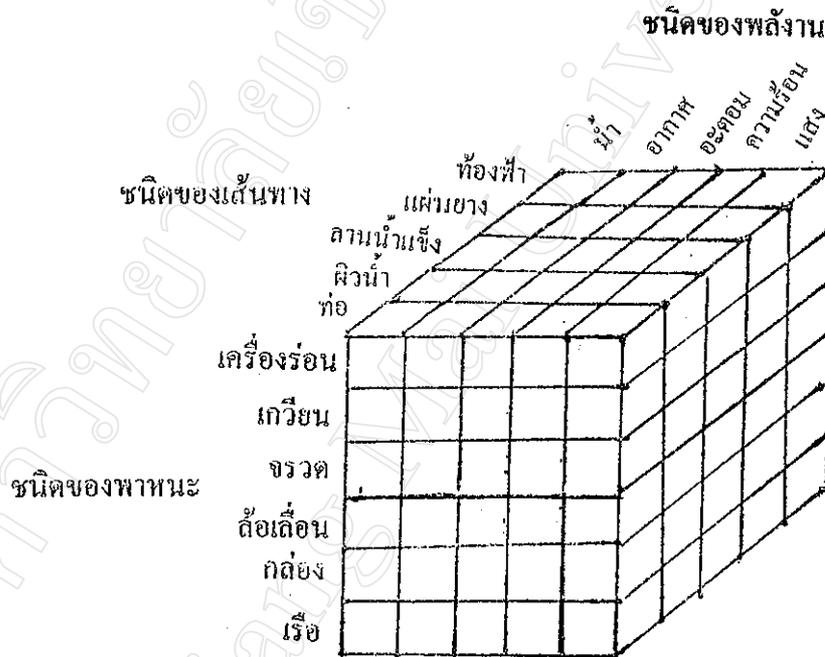
.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 3.3

คำสั่ง จากรายการที่กำหนดให้ จงสร้างยานพาหนะให้แปลกใหม่ น่าสนใจและเขียน
ขยายความคิดสั้น ๆ ให้มองเห็นลักษณะของพาหนะที่สร้างขึ้น เวลา 5 นาที

ตัวอย่าง จรวดพลังงานอะตอมที่ปล่อยไปตามท่อ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 3.4

คำสั่ง จากคำที่กำหนดให้ จงเขียนขยายความคิดเป็นคำ ๆ หรือข้อความสั้น ๆ มาให้มากที่สุด แล้วจัดเรียงความคิดตามลำดับให้เหมาะสม เวลา 5 นาที

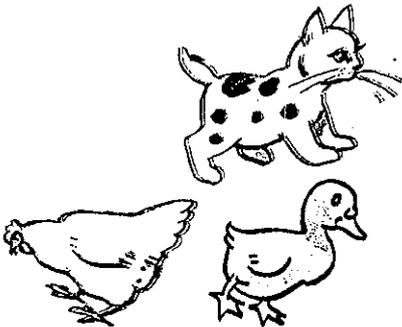
เยาวชน

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

กีฬา

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

สัตว์เลี้ยง

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การเขียนพรรณนาและการเขียนบรรยาย

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

การเขียนพรรณนาและการเขียนบรรยายเป็นการถ่ายทอดความคิดจินตนาการออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยโดยต้องอาศัยกระบวนการเขียนซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอนคือ ขั้นก่อนเขียน ขั้นเขียนและขั้นหลังเขียน อันจำทำให้ได้ผลงานเขียนที่ครบถ้วนสมบูรณ์และมีคุณค่า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดภาพ / คำให้ นักเรียนสามารถเขียนพรรณนาหรือเขียนบรรยายตามความรู้สึกนึกคิดจินตนาการได้อย่างต่อเนื่อง

เนื้อหา

การเขียนพรรณนาและการเขียนบรรยายเป็นการฝึกให้แสดงความคิดความรู้สึก จินตนาการด้วยถ้อยคำที่ทำให้เห็นภาพ เกิดความซาบซึ้งประทับใจ การเขียนพรรณนานั้นจะสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกหรือมุ่งให้เห็นลักษณะ สภาพที่ละเอียดเด่นชัดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนการเขียนบรรยายเป็นการบอกเล่าเรื่องราวให้รับรู้และเข้าใจเหมือนไปพบเห็นด้วยตนเองอย่างมีลำดับ ทั้งนี้การเขียนดังกล่าวต้องอาศัยกระบวนการเขียนซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนเขียน เป็นขั้นรวบรวมความคิดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมีจำนวนมากพอแล้วนำมาจัดระเบียบเพื่อที่จะนำเสนอได้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นเขียน เป็นขั้นเรียบเรียงความคิดให้ต่อเนื่องกันด้วยการใช้ถ้อยคำที่เลือกสรรอย่างเหมาะสม ตรงกับที่คิด และสามารถถ่ายทอดจินตนาการได้อย่างชัดเจน

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังเขียน เป็นขั้นตรวจทานและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นซึ่งอาจปรับแก้ทั้งตัวสะกด การเว้นวรรค ประโยคหรือให้เพื่อนอ่านแล้วนำข้อเสนอแนะจากผู้อ่านมาปรับปรุงก็ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนอ่านข้อความ (สื่อที่ 4/1) ที่กำหนดให้ในใจคนละ 2-3 ตัวอย่าง นักเรียนตอบคำถามตามประเด็นต่อไปนี้ นักเรียนเห็นภาพอะไร / เวลาใด / ได้ยินเสียงอะไร / รู้สึกอย่างไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูอธิบายเนื้อหา หลังจากนั้นนักเรียนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม
2. นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วช่วยกันวิเคราะห์ข้อความที่อ่าน (สื่อที่ 4/1) ว่าเป็นการเขียนพรรณนาหรือการเขียนบรรยาย เพราะเหตุใดนักเรียนจึงเข้าใจเช่นนั้น เพื่อให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการเขียน
3. นักเรียนดูภาพ (สื่อที่ 4/2) แล้วตั้งชื่อภาพให้ได้มากที่สุด ครูเขียนไว้บนกระดาน นักเรียนช่วยกันเลือกชื่อที่เห็นว่าสอดคล้องกับภาพมากที่สุดมา 1 ชื่อ เช่น ความสงบหลังจากนั้นนักเรียนตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับชื่อที่เลือกและตอบคำถามให้ได้มากที่สุด ตัวอย่างคำถามเช่น วิธีใดบ้างที่จะทำให้เกิดความสงบ แนวการตอบ ให้ทาน ให้อภัยกัน
4. นักเรียนพิจารณาคำตอบและรวมคำตอบที่รวมกันได้ ตัดคำตอบที่ไม่สำคัญทิ้งหรือเพิ่มคำตอบให้ครบสมบูรณ์ แล้วช่วยกันพิจารณาคำตอบว่าข้อใดควรอยู่เป็นอันดับแรกและอันดับต่อ ๆ มา
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและเขียนพรรณนาหรือเขียนบรรยายสั้น ๆ ตามจินตนาการโดยเรียงเรียงเนื้อหาไปตามลำดับที่จัดไว้
6. ครูแนะนำการตรวจงานเขียน แล้วกำหนดเวลาให้ทุกกลุ่มช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องหมดเวลาตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนข้อความที่กำหนดให้ในใจ (สื่อที่ 4/3) 2-3 ข้อความนักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นการเขียนพรรณนาหรือการเขียนบรรยายถึงสิ่งใด / อ่านแล้วรู้สึกอย่างไร เพื่อเสริมประสบการณ์ให้แก่นักเรียน
2. ครูอธิบายการทำแบบฝึก นักเรียนทำแบบฝึกที่ 4.1 4.2 4.3

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความสำหรับอ่าน 2 ตัวอย่าง
2. รูปภาพ
3. แบบฝึกที่ 4.1 4.2 4.3

การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต การตอบคำถาม ความสนใจ
2. จากการตรวจงาน/แบบฝึก

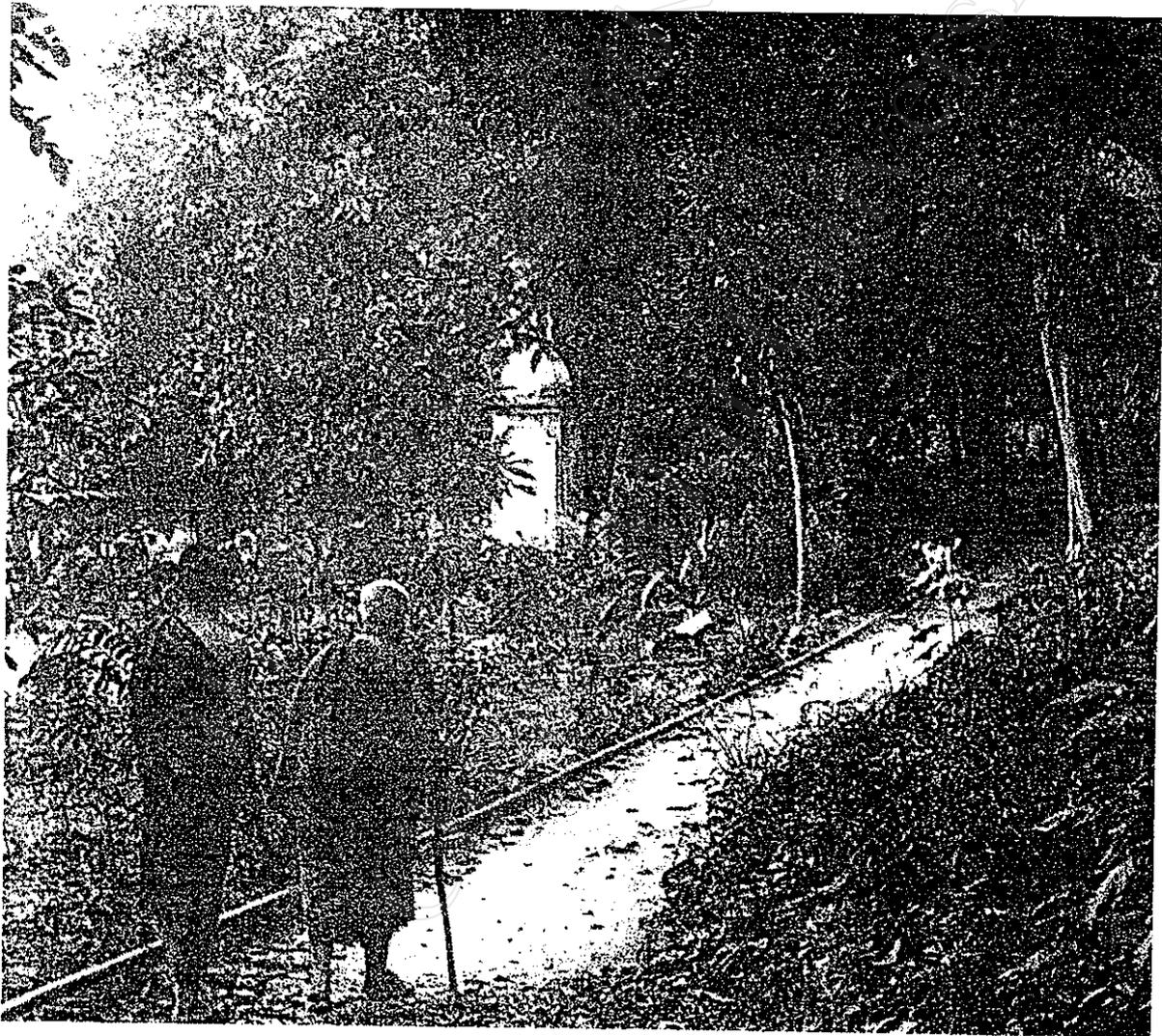
หมายเหตุ

ข้อความสำหรับอ่าน

“ลมเย็นยามดึกโชยผ่านเข้ามาจนผ้าม่านหน้าต่างสะบัดพลิ้ว ภรรยาและลูกทั้งสามของเขาหลับแล้ว บรรยากาศรอบบ้านเงียบ นอกจากเสียงลมพัดกิ่งมะม่วงแผ่ว ๆ ก็ไม่มีเสียงอื่นใดอีกเลย เพราะยามนี้เป็นเวลาตึกตื่นค่อนข้างมืด แม้แต่เหล่าแมลงกลางคืนที่เคยกรีดร้องตามแนวรั้วที่มีต้นไม้และรกเรื้อด้วยกอนหญ้าก็เงียบลง พวกนึ่งห้อยที่เคยปล่อยแสงเรืองแวบแวบเหนือสระน้ำตรงข้ามบ้านของเขาก็พลอยหลับไปด้วย” (ดอกไม้บานที่เชิงภู : ไซติ ศรีสุวรรณ)

“เวลาเมื่อใดลงทุกที สามสหายเดินต่อไปเพื่อหาที่พักอาศัยนอน จนกระทั่งไปพบบ้านสามหลัง..... รุ่งเช้าสามสหายเดินทางต่อ มีป้ายบอกมาให้เดินย้อนนคร เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ข้ามสะพาน ข้ามภูเขาดอกไม้เป็นทางออกจากป่า ลูกแมวอ่านป้ายให้สามสหายฟังดัง ๆ แล้วจึงเดินนำหน้า ลูกหมากับลูกหมาเดินตามหลัง” (สามสหายผจญภัย : อำนาจ เย็นสบาย)

“อากาศยามดึกเยือกเย็น ร้านรวงริมถนนปิดหมดทุกร้าน มองเข้าไปทางหน้าต่างของบางร้านเห็นไฟเปิดสว่างจับสินค้าภายในดูกระจ่างตา หากเงียบเหงาไร้ชีวิต- ความเปล่าเปลี่ยวเดียวดาย พบว่าตัวเองอยู่ลำพังในโลกเป็นเช่นนี้เองอย่างน้อยโลกอบอุ้มด้วยญาติมิตรพร้อมที่หญิงสาวเคยรู้จักได้แตกสลายลงไปแล้ว มีแต่โลกใหม่ที่หลอนเองก็ไม่รู้ว่าจะหาเพื่อนร่วมโลกได้สักกี่คนรอให้หลอนอย่างเหยียบไปอาศัยอยู่ ใครคนหนึ่งเดินออกมาจากเงามืดของซอกตึกเพลินผวา แล้วถอนใจอย่างโล่งอกเมื่อเห็นว่าเป็นเพียงชายสูงอายุคนหนึ่งเดินดุ่มสวนทางไปโดยไม่สนใจหลอน ประสาทหลอนยังสั้นไหวไม่เข้าที่ แม้จะรู้ว่าปลอดภัยก็ตาม” (วสันตลีลา : ว.วินิจชัยกุล)

ข้อความสำหรับอ่าน

“.....บ้านของพ่อหลวงแก้วเป็นเรือนไม้กระดานหลังใหญ่เก่าแก่ ฝาบ้านตากแดดนานปี ออกสีซีดจาง และมีรอยคราบฝนเป็นวง ๆ ซ้ายมือของตัวบ้านเป็นยุงข้าว ถัดไปคือคอกควาย”

(ลูกป่า:มาลา คำจันทร์)

“วันคืนผ่านไปอย่างช้า ๆ จากฤดูร้อนอันอบอุ่นมาเป็นฤดูฝนอันชุ่มชื้น ลูกฮึดโตวันโตคืน บัดนี้เขาสังเกตเห็นว่า ขาหลังทั้งสองข้างของเขาเริ่มงอกแล้ว.....ต่อมาไม่นานขาน้ำของลูกฮึดก็งอก ขณะเดียวกันหางของเขาก็เริ่มหดสั้น ตอนนี้นักเขาพากันขึ้นไปหายใจบนผิวน้ำ แทนที่จะหายใจใต้น้ำอย่างแต่ก่อน”

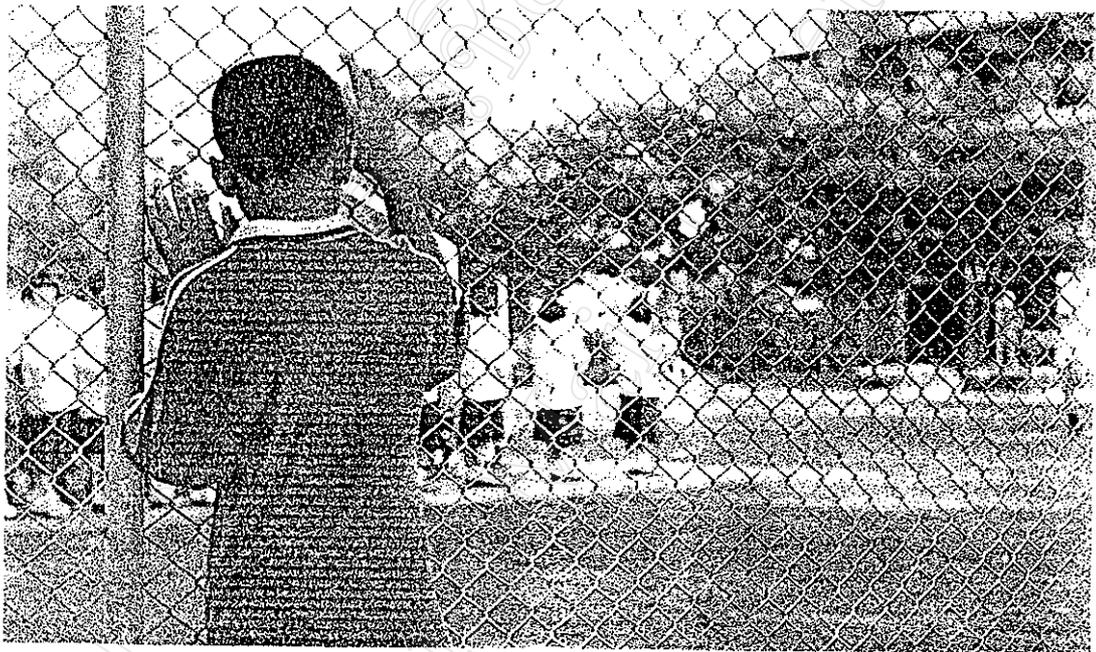
(อาณาจักรมิ่ง:วิริยะ สิริสิงห์)

“ตามปกติพ่อเป็นคนสดชื่นรื่นเริงและใจดีมีเมตตา แต่ในระยะ 2-3 มานี้ดูพ่อหงุดหงิดเหมือนกับมีอะไรกั่วงลอยู่ในใจ พ่อใช้มือไขว่กันไว้ข้างหลังแล้วเดินกลับไปกลับมาอย่างครุ่นคิด จนเจ้าปู่เมฆที่นอนหมอบสังเกตการณ์อยู่ใกล้ ๆ รู้สึกตาลาย” (เรื่องเล่าจากแดนดอกไม้:สมนึก พานิชกิจ)

“อากาศต้นเดือนตุลาคมนี้เข้าปลายฤดูฝนแล้ว แต่ก็ร้อนอบอ้าวมีความระอุคุกุ่นเหมือนได้รับไอระเหยจากเปลวไฟซึ่งแอบเลียลามไหม้อยู่ไม่ไกลออกไปนัก ก่อนหน้านั้นมีฝนตกมาบ้างเหมือนกัน ไปรยละของบางเบาให้ลั่นไหลลงมา ดูไม่ผิดหยดน้ำตาบนใบหน้าของหญิงสาว มันให้ความรู้สึกซึมซาบเยียบเหงา ว่าเหว่และรันทด” (ขุนทองเจ้าจะกลับมาเมื่อฟ้าสาง:อัศศิริ ธรรมโชติ)

แบบฝึกที่ 4.1

คำสั่ง จากภาพ จงเขียนพรรณนาความรู้สึกสั้น ๆ ตามความคิดจินตนาการ เวลา 5 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 4.2

คำสั่ง จากภาพ จงเขียนพรรณนาความรู้สึกสั้น ๆ ตามความคิดจินตนาการ เวลา 5 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 4.3

คำสั่ง จากหัวข้อ *น้ำใสสายใยชีวิต* จงคิดแล้วเขียนไปตามขั้นตอนต่อไปนี้
เวลา 15 นาที

ขั้นที่ 1

1.1 จากหัวข้อที่กำหนดให้ จงบอกสิ่งที่นึกถึงมาให้มากที่สุด

.....
.....
.....

1.2 ให้พิจารณาข้อความจากข้อ 1.1 ว่าข้อใดรวมกันได้ ข้อใดควรตัดทิ้งไป
หรือจะเพิ่มเติมสิ่งใด แล้วเรียงลำดับว่าข้อใดควรเขียนไว้เป็นอันดับแรกและอันดับต่อ ๆ มา

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องราวสั้น ๆ โดยเขียนไปตามลำดับที่จัดไว้

.....
.....
.....
.....

ชั้นที่ 3 ให้นักเรียนทบทวนเรื่องราวในชั้นที่ 2 อีกครั้ง ถ้าเห็นว่าบกพร่องก็แก้ไข
ปรับปรุงใหม่ให้ดีที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การใช้ภาษา

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

การใช้ภาษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียน การรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำหรือโวหารที่สามารถสื่อความคิด จินตนาการ ความรู้สึกได้อย่างชัดเจนได้ความหมายตรงตามต้องการจะทำให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพ ความรู้สึกประทับใจอันเป็นความสามารถที่จะนำไปสู่ผลงานเขียนที่ดีมีคุณภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดสิ่งเร้าให้ นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำหรือโวหารมาเขียนพรรณนาถึงได้ตามความรู้สึกนึกคิด จินตนาการได้

2. เมื่อกำหนดข้อความให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ว่าเป็นคำ / โวหารพจน์แบบใดได้

เนื้อหา

การใช้ถ้อยคำหรือโวหารที่สามารถทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ เกิดจินตนาการได้ชัดเจนเข้าใจความหมายได้ตรงกับผู้เขียนนั้นมีหลายลักษณะ อาจจำแนกได้ดังนี้

1. คำแสดงภาพ เป็นคำที่กล่าวแล้วเห็นภาพ เข้าใจรูปร่างทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะของสิ่งที่ผู้เขียนพรรณนาถึงได้ชัดเจน

2. คำแสดงอาการ เป็นคำที่ให้เห็นความเคลื่อนไหวของสิ่งนั้น ๆ เหมือนอยู่ตรงหน้า เช่น เดิน วิ่ง เร็ว ช้า เป็นต้น

3. คำแสดงความรู้สึก คำประเภทนี้เป็นเสียงที่เกิดจากอารมณ์หรือคำที่เลียนเสียงธรรมชาติ เช่น เขิน ขยะแขยง อ้าว! หวิดหวิด เป็นต้น

4. คำซ้อนจะช่วยบอกความหมายได้ชัดเจนให้ความรู้สึกและช่วยให้ภาษาไพเราะน่าสนใจขึ้น เช่น ปลาเล็ก ปลาน้อย คนใหญ่คนโต เล็บใช้ได้ป่วย เป็นต้น

นอกจากคำแล้ว โวหารก็สามารถสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นได้ โวหารมีหลายลักษณะดังนี้

1. ความเปรียบ ได้แก่ อุปมาเป็นการเปรียบเทียบโดยใช้คำเชื่อม เช่น เหมือน ดังราว เป็นต้น อุปลักษณะเป็นการเปรียบเทียบที่ไม่กล่าวโดยตรงแต่กล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอาเอง และบุคคลในฐานะเป็นการกล่าวถึงสิ่งไม่มีชีวิตเสมือนเป็นสิ่งมีชีวิตวิญญาน เช่น ฟ້าร้องไห้ ทะเลครวญ เป็นต้น

2. นามนัยเป็นการเรียกชื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทน ไม่เรียกตรง ๆ ส่วนใหญ่เป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป เช่น มหาบพิตร ผ่านเกล้า หมายถึง พระมหากษัตริย์ เป็นต้น

3. อนุนามนัยเป็นการนำส่วนน้อยที่เด่นชัดมากกล่าวถึงส่วนทั้งหมด เช่น เมืองสามหมอก หมายถึง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

4. อธิพจน์เป็นการกล่าวเกินจริง เช่น คิดถึงใจจะขาด น้ำตาเป็นสายเลือด เป็นต้น

5. ปฏิพจน์เป็นการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งกันได้อย่างกลมกลืน เช่น บาบบริสุทธ์ นักบุญคนบาป สวรรค์บนดิน เป็นต้น

6. สัทพจน์เป็นการเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น ดังห้วงแห่ง เสียงแกรกราก เป็นต้น

7. การใช้ประโยคคำถามเป็นการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นคำถาม เช่น ฉะนี้หรือได้ชื่อว่่านักบุญ เป็นต้น

8. สัญลักษณ์เป็นการกำหนดหรือสมมติสิ่งหนึ่งขึ้นให้หมายถึงอีกสิ่งหนึ่งซึ่งมักเป็นความหมายโดยนัย เช่น เธอคือน้ำค้าง : น้ำค้าง แทนความบริสุทธิ์ เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนสังเกตดอกกุหลาบแล้วบอกสิ่งที่นึกถึง หลังจากนั้นก็บอกคำที่เกี่ยวข้องมาให้มากที่สุด ครูเขียนไว้บนกระดาน ตัวอย่างเช่น ความรัก หอม สดชื่น นุ่ม เป็นต้น

ขั้นกิจกรรม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม แจกกระดาษให้ทุกคน แล้วครูอธิบายลักษณะของคำ หลังจากนั้นนักเรียนช่วยกันพิจารณาคำที่เขียนไว้บนกระดาษว่า มีคำใดบ้างที่เป็นคำแสดงภาพ/ คำแสดงอาการ / คำแสดงความรู้สึก /
2. นักเรียนช่วยกันเลือกคำบนกระดาษมา 3 คำแล้วพิจารณาทีละคำ แล้วบอกว่าคุณเห็นภาพอะไร / ได้กลิ่นอะไร / รู้สึกอย่างไร / เคลื่อนไหวอย่างไร ฯลฯ
3. ครูอธิบายลักษณะของใจหายแล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มคิดคำ / ข้อความที่แปลกใหม่มาเปรียบเทียบกับคำที่เลือกให้ได้มากที่สุด โดยดูจากตัวอย่าง เช่น หอมเหมือนน้ำผึ้ง เป็นต้น หลังจากนั้นให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอ
4. นักเรียนช่วยกันพิจารณาคำบนกระดาษว่า คำใดเติมคำว่า ความ ไว้ข้างหน้าได้เขียนใส่กระดาษไว้ให้ได้มากที่สุด แต่ละกลุ่มเลือกไว้กลุ่มละ 3 คำ
5. นักเรียนดูตัวอย่างการสมมติสิ่งที่ไม่มีชีวิตให้มีกิริยาอาการเสมือนมีชีวิต เช่น แดดพริ้มยิ้มพรายกับชายฟ้า เป็นต้น แล้วแต่ละกลุ่มสมมติคำที่เลือกไว้ดังตัวอย่าง ตัวแทนกลุ่มนำเสนอเพื่อน ๆ
6. นักเรียนพิจารณาดูตัวอย่างการใช้สัญลักษณ์ เช่น พายุ แทนอุปสรรค/ปัญหา เป็นต้น หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า ดอกกุหลาบเป็นสัญลักษณ์แทนอะไรได้บ้าง กลุ่มละ 2-3 สัญลักษณ์ กลุ่มที่สามารถคิดสัญลักษณ์ได้แปลกใหม่จะได้รับการชมเชย
7. นักเรียนพับกระดาษที่แจกให้เป็น 3 ส่วนและเลือกคำบนกระดาษมา 2-3 คำแล้วปฏิบัติดังนี้ เขียนคำที่มีความหมายเหมือนกันไว้ในกระดาษส่วนที่ 1 เขียนคำที่มีความหมายตรงกันข้ามไว้ในส่วนที่ 2 และจับคู่คำในส่วนที่ 1 และ 2 ที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งกันไว้ในกระดาษส่วนที่ 3
8. นักเรียนแต่ละคนนำคำในกระดาษส่วนที่ 3 มาเขียนถึง “ดอกกุหลาบที่ขึ้นอยู่ในทะเลทราย” นั้น ๆ ภายในเวลาที่กำหนดให้ นักเรียนจับคู่แลกเปลี่ยนกันอ่านตรวจทาน สุ่มตัวอย่างนำเสนอเพื่อน ๆ

9. นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ (สื่อที่ 5/1) กลุ่มละ 2-3 ข้อความ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ลักษณะของคำ / ไวยากรณ์ภาพพจน์เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการใช้คำ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนศึกษาข้อความตัวอย่าง (สื่อที่ 5/2) 2-3 ข้อความแล้วช่วยกันวิเคราะห์ว่า คำ / ข้อความที่ขีดเส้นใต้ไว้ เป็นคำประเภทใด / ไวยากรณ์ภาพพจน์แบบไหน

2. ครูอธิบายการทำแบบฝึก นักเรียนทำแบบฝึกที่ 5.1 5.2 5.3 5.4

สื่อการเรียนการสอน

1. ดอกกุหลาบ
2. ข้อความสำหรับอ่าน
3. แบบฝึก

การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต การตอบคำถาม การแสดงออกทางความคิด
2. จากการตรวจงาน / แบบฝึก

หมายเหตุ

ข้อความสำหรับอ่าน

“เสียงสะท้อนจากพื้นดินเหมือนลั่นหวั้ง
 อากาศธาตุแปรปรวนชวนชบเซา
 แวงน้ำหลังสู่โลกราวโศกเศร้า
 ภาพไฟเผาป่าราบตราบปัจจุบัน”
 (สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ สิ่งมีชีวิตได้รับภัย : วาสนา บุญสม)

“ไฟชอชอเจียดเบียดชอด
 ชอดแอดแอดชอดชอดไกว
 ลมลอดไล่เลียเรียวไฟ
 แพบไล่น้ำลำคลอง

แอดชอดชอดแอดแอดชอด
 นิยายน้ำค้างร่วงคง
 ฝ่สอดพลอดชอพ้อส่ง
 เศษผงใบไฟไปปลิว
 (บนพรมไฟ : คำหยาด)

“ถาดูดาราระย้าระยับสรวง
 เป็นกาพย์กลอนฟ้าหั่งตาปี
 ดุจดวงเพชรพลอยประเสริฐศรี
 ไร้ราศีความมนุษย์บุณชน”
 (กวีนิพนธ์: อังคาร กัลยาณพงศ์)

“น้ำในลำเหมืองเปี่ยมปริ่มแทบจะปริฝ้ง กว้างแค่วายสองตัวคาบหากัน สายน้ำที่ผิวหน้าเหนี่ยวย่อน
 ทรงตัวนิ่ง ได้ผิวน้ำมีสาหร่ายใบกัโหว เย็นย่ำตะวันสองหลัง เงามดำทอดยาวลงพาดน้ำ”

“พ่อตัวสูงใหญ่หน้าดูแต่ใจดี ภูหน้าพ่ออกสีเหลี่ยมมีผมปรกัยยหน้าผาก หนวดเคราไม่ค่อยได้โกน
 จึงมักเป็นตอหอมแหมม คอพ่ออวบใหญ่ปานคอวัว แขนใหญ่ขายาว ขากางเกงตั้งแต่เข่าลงไปเปียก
 โขกเป็นวงกว้าง ตีนหนาเทอะทะมีเศษโคลนเลนยัดอยู่ในชอกนิ้ว เล็บตีนแดงเชรอะเหมือนเกล็ดหอย

(ดาบอุปราช : มาลา คำจันทร์)

“ดาวดั่งธุลี ไปรยอาบมานฟ้าสีนิล ทอแสงเรื่อเรืองเหมือนลูกแก้วนับโกฏิเม็ดที่โรยหว่านบนท้องทุ่งสีดำ
ส่งประกายแวววับแวมบนฟ้าเหนือเกาะตะรุเตาวาความเหมือนอยู่ใกล้แค่เอื้อมแต่เวียงว่างห่างไกลเหมือน
อนาคตที่ไม่มีวันมาถึง” (ประชาติป๋ไต่ยบนเส้นขนาน : วินทร์ เลียววาริณ)

“เมื่อไรหนอฟ้านี้จักมีรุ้ง
ประสมสายประกายสร้างสานทางดี

ผงาดฟุ้งพาดผ่านประธานสี
สถาน้องฟ้าพาดพารักถาวร”

(ไฝ่ : คมทวน คันธนู)

“ดอกไม้
บริสุทธิ์กล้าหาญ
สีขาว
แน่วแน่แก้ไข

ดอกไม้จะบาน
จะบานในใจ
หนุ่มสาวจะไฝ่
จุดไฟศรัทธา

(ใบไม้ที่หายไป : จิระนันท์ พิตรปรีชา)

“หลังคาโบสถ์โอดครวญเมื่อจวนผู้
เสาศิรูปุนทรุดเซตามเวลา

ระเนงลู่ร่วงหล่นบนพื้นหญ้า
พระประธานสิ้นหน้าระอาใจ”

(แสงธรรม : สุธน พันธุ์เมฆ)

ข้อความสำหรับอ่าน

“พอก้าวเข้าปากถ้าไฉ่หนูก็รู้สึกเย็นวาบเหมือนโคลงไปในลำห้วย ภายในถ้าไม่มีดเหมือนถ้าอื่น ๆ...
“โอ้โฮตา! ไฉ่หนูตะลึงกับความมดงามของถ้าเมื่อมองอย่างถี่ถ้วน.....แต่ก็รู้ว่ามันสวยงาม เพดานถ้ามี
หินย้อยปานจะหยดเป็นช่อง เหมือนหยดน้ำที่ถ้าลั่งจะย้อย.....” (คนเฝ้าถ่าน:นิมิต ภูมิถาวร)

“กาพย์กลอนอ่อนหวานปานน้ำผึ้ง

เจ้ารู้ซึ้งว่าคืออะไรไหม

ฤตามืดหมิดไร้จิตใจ

ไม่รู้รสทิพย์ผืนวรรณคดี

ตั้งคาริการะย้าระยับสวรรค์

นั่นคือกาพย์กลอนช่างสวยสม

รจนาจากฟ้ามหาพรหม

ณ ครั้งปฐมกับปีจับใจรัก”

(กวีนิพนธ์ : อังคาร กัลยาณพงศ์)

“...ตอนฟ้าสว่างไปดูที่เล่าเปิด คุณจะเห็นไขเปิดขาวเป็นพืดเต็มไปหมด” (เกิดเป็นเปิด : วิริยะ สิริสิงห)

“...โหน่ง โหน่ง มาดูปลาทองของเราซี ท้องแก้อเริ่มเต็มเลย....” (ปลาทอง : บุรพา)

“...ต้อยกระโจนพรวด ๆ ซ้ำมร่อกุหลาบเข้ามาประคองน้องสาว....” (ลูกสลัม : บุรพา)

“...พูดแล้วนิดก็วิ่งปรือ ไปยังนายชม จุดไม้จุดมืออยู่คู่หนึ่ง..” (ปลาทอง : วิริยะ สิริสิงห)

“...ตาย มาว่าฉันเป็นหมาจึงจอก คุณนายสมสวาทสะบัดหน้าพริต....” (จับขโมย : วิริยะ สิริสิงห)

“เมื่อเห็นสายตาทุกสายตาดะลิ่งจ้อง สร้อยสุมาลีก็หลบตาลงต่ำอย่างเก้อเขิน มองเห็นขนตายาว หลบต่ำลง ทอดเงาเหนือประกายนิลในดวงตา ริมฝีปากบางแดงจัด มีเพียงรอยยิ้มเยื่อนาง ๆ”
(ปลายเทียน : แก้วแก้ว)

“.....พวกที่เลี้ยงหอยแครงบนกันผู้ไปหมด ขาดทุนกันจนหมดเนื้อหมดตัวก็มี...”
(หากินกับหอย : วิริยะ สิริสิงห)

“...ใคร ๆ ชมฉันว่าสวยเหมือนนางสาวไทยละ ดำดอยหน้าลอยตาพูด” (ลูกสลัม : บุรพา)

“จัดดีไม่ปฏิเสธ ริมฝีปากมันแน่นเกือบเป็นเส้นตรง บ่งบอกถึงอาการหักห้ามใจอย่างหนัก แต่คำพูดแรง ๆ ก็หลุดออกมาจนได้”

“แคร์รีนทิ้งตัวฮวบลงบนตั่งริมผนังอย่างหมดแรง มือสั่นระริก.....” (บุรพา : ว. วินิจชัยกุล)

“มีดตื้อแล้วสว่างวับ เขียวเย็นแล้วกลับอุ่น.....ดวงชีวิตคล้ายหริ่งหรือ หริ่ง....ป๊าดบ เสียวปลาด
อย่างที่มีมนุษย์ไม่เคยเสีย.....” (นี่แหละโลก : ดอกไม้สด)

แบบฝึกที่ 5.1

คำสั่ง จากข้อความที่กำหนดให้ จงเลือกคำมาเติมเพื่อให้ได้ความหมายเหมาะสมที่สุด เวลา 3 นาที

วุ่นกอนนั้นประกอบด้วยเม็ด.....	(ใส ๆ เร็ว ๆ ลื่น ๆ)
ลูกช็อคชี่ดำตัว.....	(ดั่งดั่ง กระจั้ว นำรัก)
ปลากระดี่มีครีบกระโดงบนหลังเป็นหนาม.....	(เล็ก แข็ง แหลม)
พงหญ้าชายฝั่งจำพวกกก.....ท่วมหัว	(สูง ยาว มิด)
ผมพบจดหมายของ.....มีรอยยับอยู่บนโต๊ะ	(บางเบา สี่ฟ้า สี่เหลี่ยม)
พวกเขาหลบหายใจอย่าง.....	(เหน้อยอ่อน เหน็ดเหน้อย เต็มแรง)
ภาพฝูงนก.....ปีกพืบ ! พืบ ! บินขึ้นอย่าง.....	(ตี,แตกตื่น คลี่,ตื่นเต้น กาง,แตกตื่น)
เมื่อเงยหน้าขึ้นผมต้อง.....ชะงักหยุด	(ผวา ผงะ ฉงน)
เมืองค่าน้ำ.....ลงจนแทบถอดสี่ออกหมด	(จาง เชี่ยว เจื่อน)
ได้ยินว่าจะจับตัวส่งโรงพักนายทองใบก็.....	(ทรุดลง เข้าอ่อน ร่วงลง)
ตัวอะไรไม่รู้ คึย.....	(น่าขง แข็งแรง น่าเกลียด)

แบบฝึกที่ 5.2

คำสั่ง จากข้อความที่กำหนดให้ จงหาคำหรือข้อความมาเปรียบเทียบให้แปลกใหม่มากที่สุด เวลา 5 นาที

ความฝันอยู่ไกลโพ้นดังหนึ่ง.....

เสียงเพลงดังแว่วแผ่วเบาราวกับ.....

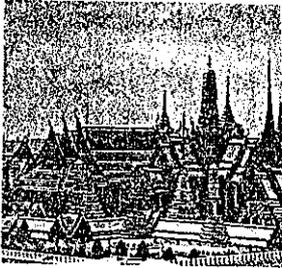
ลมพาเอาเม็ดฝนโปรยหล่นลงมาแล้ว หยดเย็นคล้าย.....

เธอถือดอกไม้ผ่านไปครั้งแล้วครั้งเล่าเหมือน.....

นางถือกระเป๋าเดินทางนั่งอยู่หน้าประตูรั้ว ประตู.....

แบบฝึกที่ 5.4

คำสั่ง จากภาพ จงเขียนคำที่แสดงภาพ คำแสดงอาการ และคำแสดงความรู้สึก
เวลา 5 นาที

คำแสดงภาพ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำแสดงอาการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำแสดงความรู้สึก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพและเพลง

เวลา 2 คาบ 100 นาที

ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องจากภาพและเพลงเป็นการเขียนที่เปิดโอกาสให้แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดจินตนาการอย่างอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเองทั้งด้านความคิด การใช้ภาษา อันจะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเขียนสูงขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดภาพและเพลงให้ นักเรียนสามารถเขียนพรรณนา / เขียนบรรยายความตามความคิดจินตนาการได้อย่างคล่องแคล่ว หลากหลายแง่มุมและแปลกใหม่

เนื้อหา

รูปภาพและเพลงเป็นสิ่งเร้าที่สื่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการอย่างกว้างขวาง มีอิสระเต็มที่ตามประสบการณ์ของแต่ละคน การเขียนเรื่องจากภาพและเพลงจึงเป็นการฝึกทักษะการคิดจินตนาการและพัฒนาการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการได้อย่างดี ซึ่งอาจทำได้โดย นำภาพหลาย ๆ ภาพ / เพลงหลาย ๆ เพลง ให้นักเรียนเลือกตามใจชอบ หรือครูเป็นผู้กำหนดเพลง / ภาพให้ แล้วนักเรียนฝึกเขียนพรรณนาความรู้สึกนึกคิด เขียนบรรยายเป็นเรื่องราวต่อเนื่อง เขียนคาดการณ์ตอนจบ เขียนนิทาน ถ้าเป็นเพลงบรรเลงก็เขียนเนื้อร้อง เป็นต้น

ชั้นนำ

นักเรียนฟังเพลงบรรเลง 1 เพลงคือ เพลงอรุณโชนแสง เมื่อฟังจบแล้วสนทนาร่วมกันตามประเด็นตัวอย่างดังนี้ นักเรียนรู้สึกอย่างไร ทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น นึกถึงสิ่งใดบ้าง เป็นเวลาอะไร น่าจะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง เป็นต้น

ขั้นกิจกรรม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ครูแจกกระดาษให้ หลังจากนั้นนักเรียนฟังเพลงอีกครั้งเมื่อเพลงจบ นักเรียนทุกคนเขียนพรรณนาหรือบรรยายเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการ
2. เมื่อเขียนเสร็จแล้วสมาชิกภายในกลุ่มจับคู่กันแลกเปลี่ยนกันอ่าน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยกันแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น แล้วเลือกเรื่องที่เขียนดีที่สุดในกลุ่มเป็นตัวแทนของกลุ่มมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ฟัง
3. นักเรียนดูรูปภาพ 3 ภาพ (สื่อที่ 6/1 6/2 6/3) ช่วยกันจัดเรียงลำดับภาพตามความคิดจินตนาการ จนนักเรียนพอใจ ภายในเวลา 5 นาที
4. นักเรียนสังเกตภาพทีละภาพ แล้วช่วยกันบอกคำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำแสดงความรู้สึกมาให้ได้มากที่สุด
5. นักเรียนทุกคนเขียนบรรยาย / เขียนพรรณนาภาพที่จัดเรียงไว้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องตามความคิดจินตนาการสั้น ๆ ภายในเวลา 15 นาที แลกเปลี่ยนกับเพื่อนเพื่อตรวจทานแก้ไขปรับปรุงแล้วให้ตัวแทนนำเสนอเพื่อน ๆ 1-2 เรื่องแล้วนำเรื่องที่เขียนไปจัดแสดงที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ครูสรุปเนื้อหาเพิ่มเติมแล้วอธิบายการทำแบบฝึก นักเรียนทำแบบฝึกที่ 6.1 6.2 6.3 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. เทปเพลงบรรเลงเดี่ยวซิม / เครื่องบันทึกเสียง
2. รูปภาพจำนวน 3 ภาพ
3. แบบฝึกที่ 6.1 6.2 6.3

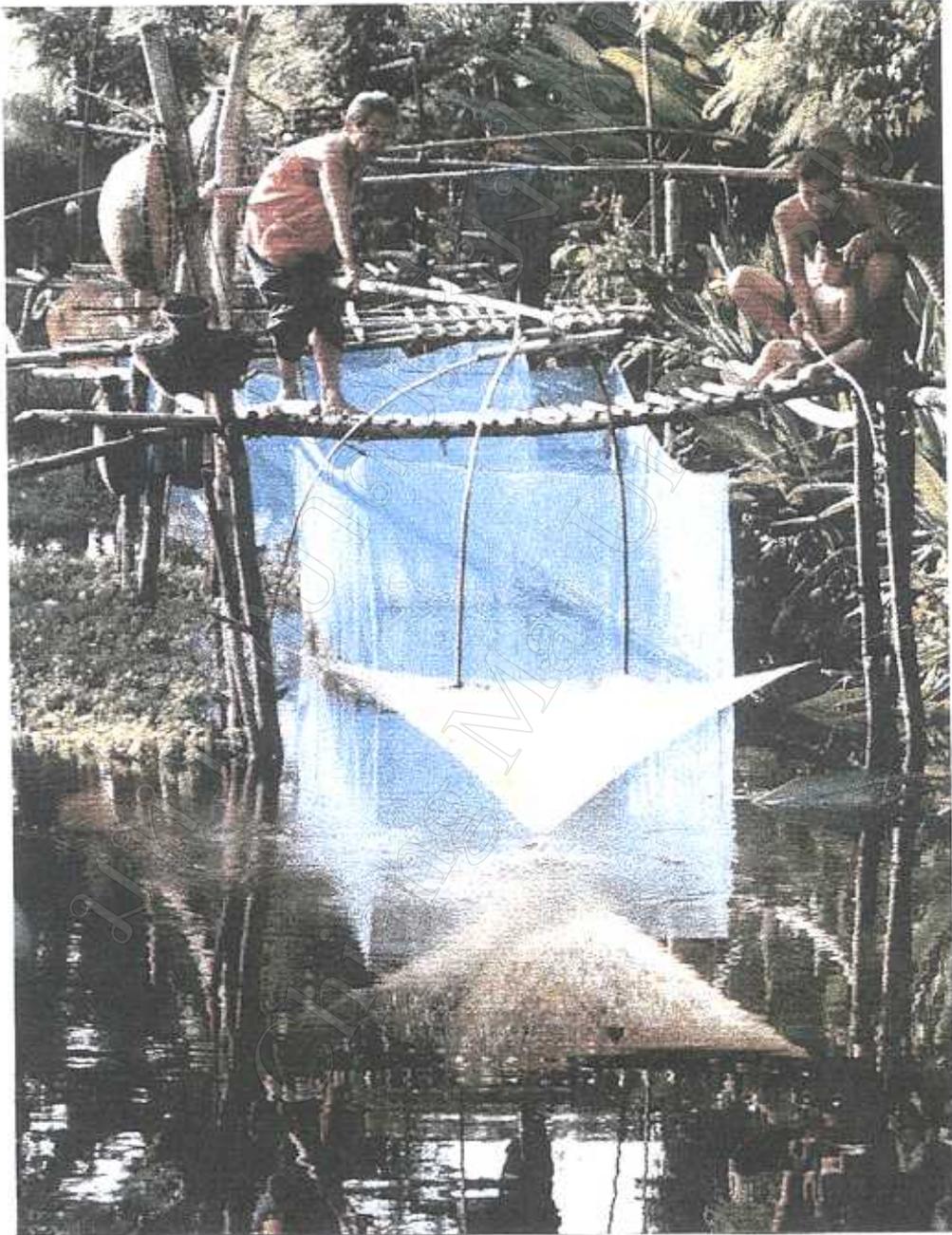
การวัดผลประเมินผล

1. จากการสังเกต
การตอบคำถาม / การแสดงความคิดเห็น / ความสนใจ / การแสดงออกทางความคิด
2. จากการตรวจงาน / แบบฝึก

หมายเหตุ

แบบฝึกที่ 6.2

คำสั่ง จากคำที่กำหนดให้ จงวาดภาพและเขียนพรรณนาตามจินตนาการ เวลา 10 นาที

ดอกไม้

ลำธาร

ขุนเขา

นกน้อย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 6.3

คำสั่ง จากเพลงที่ฟัง จงเขียนพรรณนาหรือบรรยายเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการ และตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ น่าสนใจ เวลา 15 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

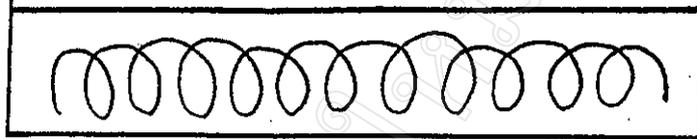
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการคิดจินตนาการ

3. จากภาพที่กำหนดให้ จงตั้งชื่อให้ได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

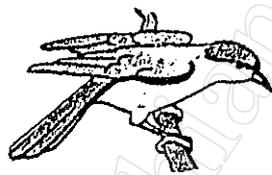
.....

.....

.....

.....

6. จากภาพมีอะไรเหมือนกันบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

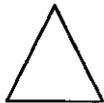
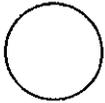
.....

.....

.....

.....

2. จงประกอบภาพจากรูปทรงที่กำหนดให้ จะใช้กี่รูปก็ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกรูป แต่ละรูปจะใช้ซ้ำกี่ครั้งก็ได้ ย่อหรือขยายขนาดได้ตามต้องการ โดยให้ได้ภาพมากที่สุด หลาก ๆ ประเภท หลาก ๆ แจ่ม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

สมมติว่าก้อนเมฆมีเชือกผูกและปลายตรึงกับพื้นดิน จะเกิดอะไรขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

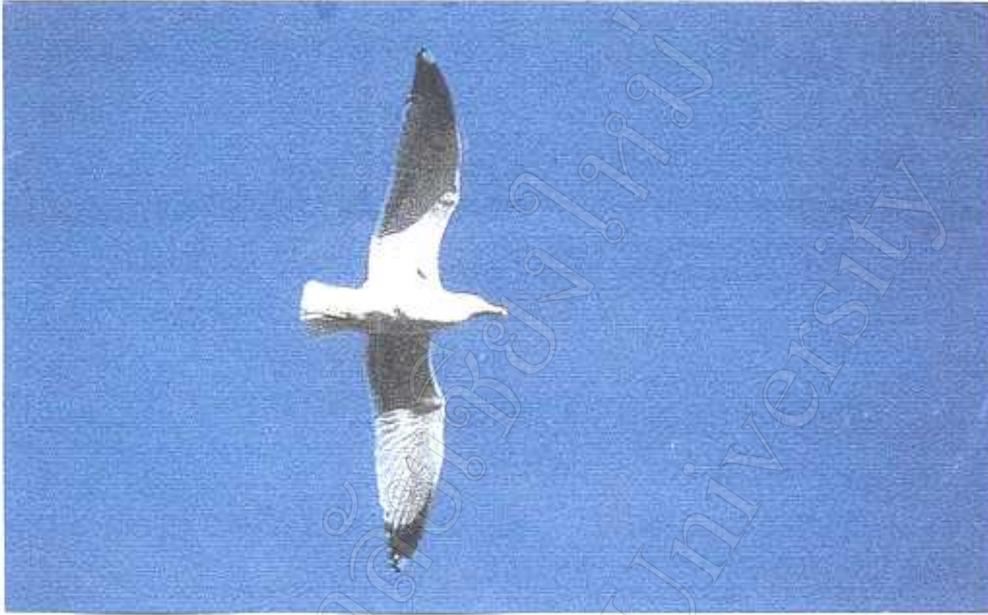
.....

.....

.....

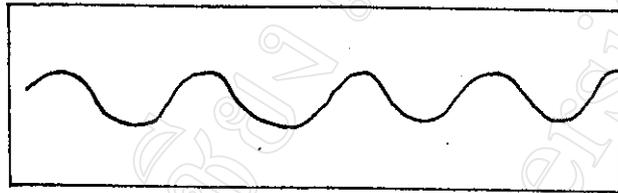
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

2. จากภาพที่กำหนดให้ นึกถึงอะไรบ้าง

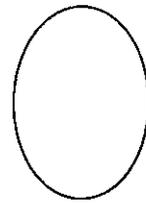
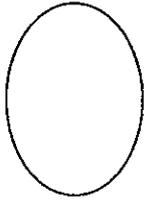
Handwriting practice lines consisting of multiple horizontal dotted lines for writing.

4. จงบอกความหมายของเส้นต่อไปนี้ให้มากที่สุด

A series of horizontal dotted lines for writing the answer.

5. จงเติมภาพจากสิ่งที่กำหนดให้ต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

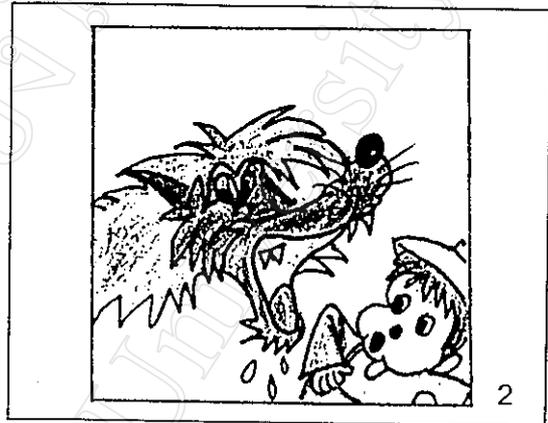
132

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดความสามารถใช้ภาษาในการเขียน

5. จากภาพ จงเขียนบรรยายเป็นเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๘๗

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างผลงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การเรียงจากเพลง

การเขียนเรื่องจากเพลงบรรเลงเดี่ยวซิม "เพลงอรุณไชแสง"

เรื่อง สีสันของยามเช้า

ยามเช้าของวันใหม่กำลังจะมาเยือน ฉันตื่นขึ้นมาก็ได้ยินเสียงระฆังดังกังวานไปทั่วทั้งหมู่บ้าน เสียงแหว่เยือกเย็นไพเราะจับใจราวกับเสียงสวรรค์ หมุ่นกต่างตั้งวงดนตรีร้องรำทำเพลงต้อนรับวันใหม่กันอย่างสนุกสนาน หลายคนที่อยู่ใกล้บ้านของฉันก็ตื่นขึ้นมา เสียงทำอาหาร กลิ่นควันไฟฟุ้งไปทั่ว ไม่นานพระก็เดินคุมบาตรไปตามทางในหมู่บ้าน ฉันเห็นภาพนี้ทำให้ฉันรู้สึกสงบอบอุ่น สดชื่นเหลือเกิน

เด็กหญิงจริยา กันทา เลขที่ 12 ชั้น ม. 1/1 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองาย

การเขียนเรื่องจากภาพ

การเขียนเรื่องจากภาพจำนวน 3 ภาพ ที่นักเรียนจัดเรียงเองตามลำดับ

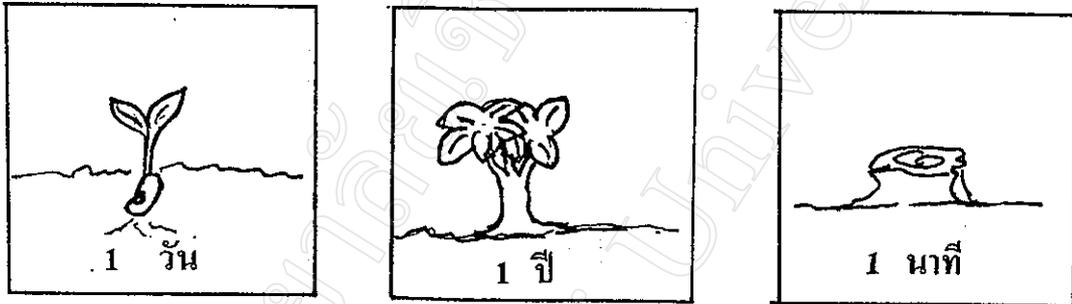
เรื่อง.....ชีวิตชาวนา

ณ บึงใหญ่แห่งหนึ่ง เป็นแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์น้ำอาศัยอยู่มากมายในบ้านที่ไผ่เย็น ใกล้ ๆ กับบึงก็เป็นทุ่งนา มีชาวนากำลังดำนาพร้อมกับครอบครัวของเขา ซึ่งมีภรรยา น้องชายกำลังช่วยกันอย่างแข็งขันสมเป็นกระดูกสันหลังของชาติ ในขณะที่ดำนาก็ฟังเพลงจากวิทยุไปด้วย ทำให้มีความสุขราวกับเศรษฐีในปราสาทใหญ่ ส่วนที่บ้านของเขาก็มีแม่และลูกกำลังจับปลาเพื่อทำอาหารให้ ชาวนาก็กินข้าวกินปลาพร้อมกันในขณะที่ชาวนากลับมาบ้านหลังจากดำนาเสร็จ

เด็กชายสิทธิพงษ์ อยู่เบ็ง เลขที่ 3 ชั้น ม. 1/1 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองาย

แบบฝึกที่ 6.1

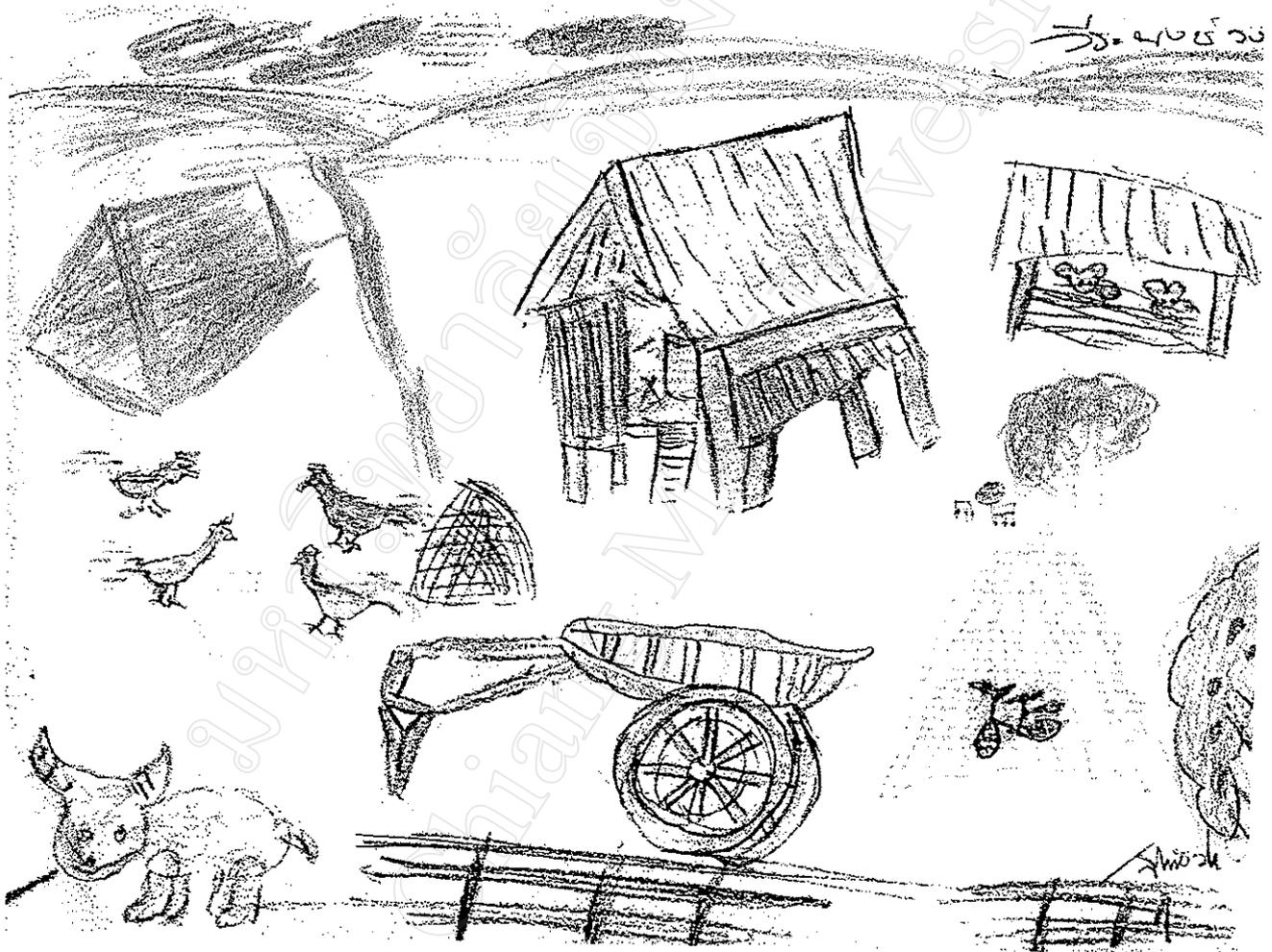
คำสั่ง จากภาพที่กำหนดให้ จงเขียนบรรยายให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ
เวลา 10 นาที

ฉันเป็นเมล็ดของต้นไม้ต้นหนึ่ง ตอนนี้อันมีอายุ 1 วัน ฉันกำลังเติบโตขึ้นทีละนิด ๆ ในที่สุดฉันก็มีอายุได้ 1 ปี ฉันแข็งแรงและสูงขึ้นมาก ฉันคงเป็นต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา มีประโยชน์ต่อคนและสัตว์ วันหนึ่งได้มีนายพรานเข้ามาในป่า เขาเห็นฉัน เขาตัดฉันอย่างทารุณเพียง 1 นาที ฉันก็ล้มลง กว่าฉันจะโตก็ใช้เวลานานานเป็นปี คนที่มาทำลายใช้เวลา 1 นาทีเท่านั้นเอง

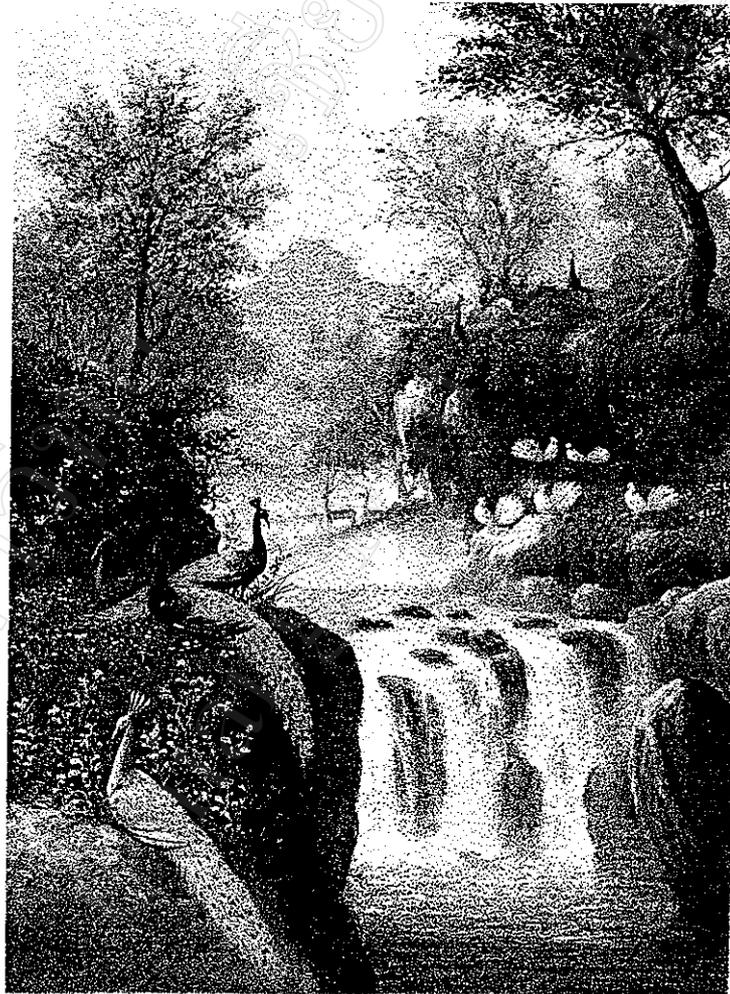
เด็กชายพรทิว ศรีบุญเรือง เลขที่ 9 ชั้น ม.1/1 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย

การวาดภาพจากคำจำ บ้านนา

เด็กชายวิระพงษ์ วังษ์ เลขที่ 3 ชั้น ม. 1/1 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย

3. จากภาพที่กำหนดให้ จงตั้งชื่อให้ได้มากที่สุด

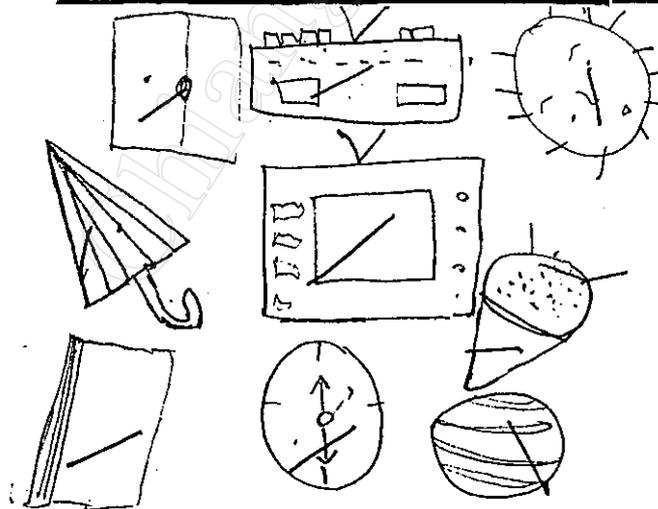

<p>หัวนม</p> <p>หู</p> <p>ตา</p> <p>ปาก</p> <p>ขา</p> <p>หาง</p>	<p>หัวนม</p> <p>หู</p> <p>ตา</p> <p>ปาก</p> <p>ขา</p> <p>หาง</p> <p>ก้น</p>
--	---

2. จงประกอบภาพจากรูปทรงที่กำหนดให้ จะใช้กี่รูปก็ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกรูป แต่ละรูปจะใช้ซ้ำกี่ครั้งก็ได้ ย่อหรือขยายขนาดได้ตามต้องการ โดยให้ได้ภาพมากที่สุด หลาก ๆ ประเภท หลาก ๆ แง่มุม

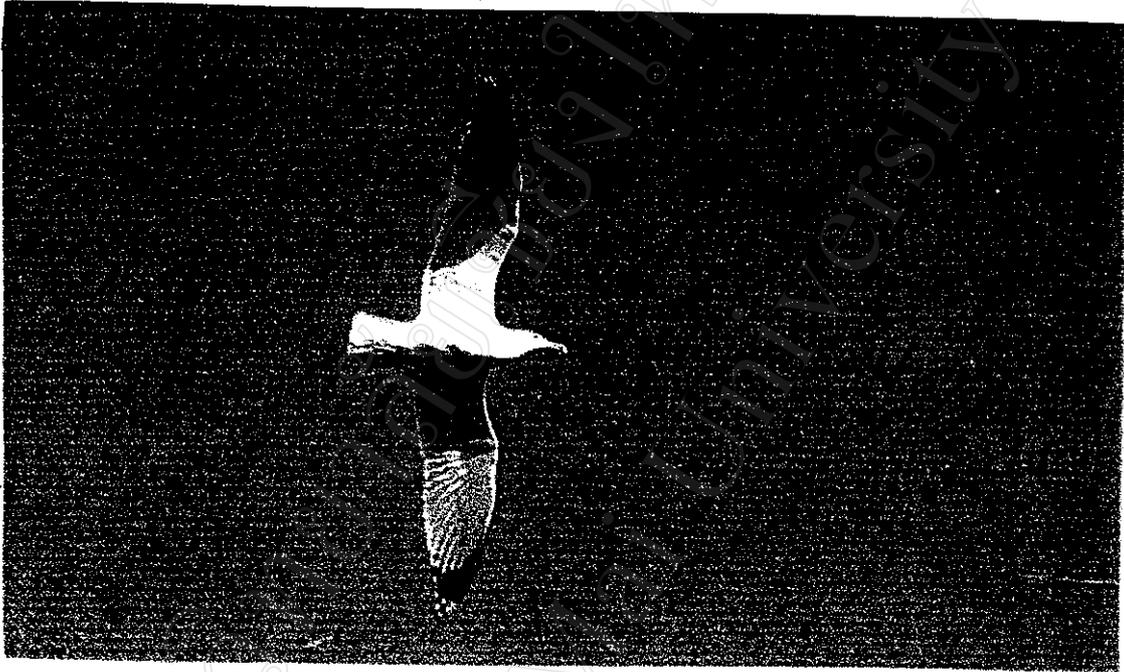

ก่อนเรียน

หลังเรียน

2. จากภาพที่กำหนดให้ นึกถึงอะไรบ้าง

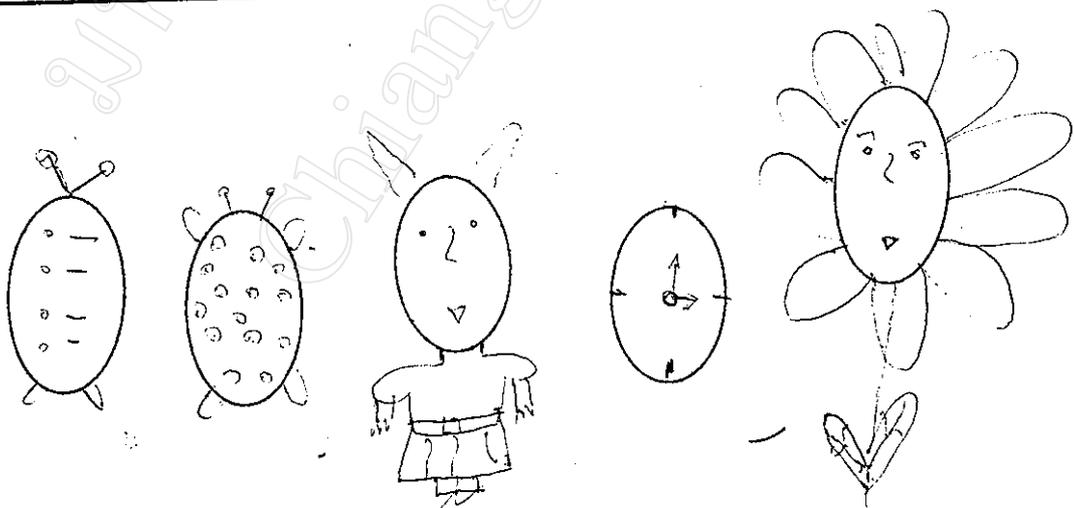
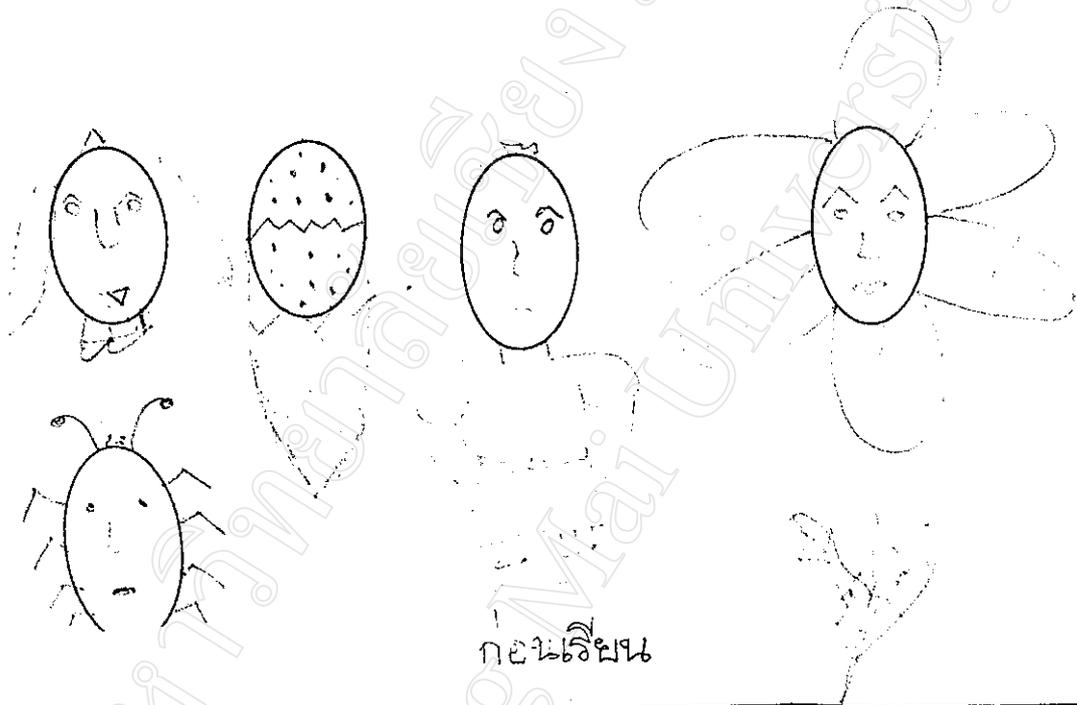
หวนนึก	6 การลงมือทำ	การดำดิ่งสู่โลก
ชีวิตขบถ	ทำอย่างมี	สู่โลกใบใหม่
ก้าวไปไหนก็ดุด่า	ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง
ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง
ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง
ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง	ขบถกับทุกสิ่ง
ก่อนเขียน		หลังเขียน

3. จากภาพ เป็นต้นไม้ที่เหือดต้นสุดท้ายในโลก ถ้านักเรียนเป็นต้นไม้ต้นนั้นนักเรียนจะพูดอะไรกับเพื่อนสัตว์บ้าง

<p>เราจะไม่จากพวกสัตว์เลย</p>	<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>
<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>	<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>
<p>ก่อนเรียน</p>	<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>
<p>ก่อนเรียน</p>	<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>
<p>ก่อนเรียน</p>	<p>ขอพวกสัตว์ช่วยด้วย</p>

5. จงเติมภาพจากสิ่งที่กำหนดให้ต่อไปนี้

.....๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่.....
 ในที่สาธารณะที่ว่าง กัดหญ้า และกัดผู้มาหาที่ว่าง กัดหญ้า..... ๒๕๕๑
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....
 ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑..... ๒๕๕๑.....

หลังเขียน

2. จากภาพจงเขียนเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการ และตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ น่าสนใจ

ชื่อเรื่อง... การปลูกพืชสวนเมืองโบราณ

..... ส่วนหนึ่งได้จดจำได้ว่า... .. ปีที่... ..
.....
.....
.....
.....
.....

ก่อนเขียน

.....
.....
.....

4. จงเขียนเรื่องราวตอนจบของภาพชุดต่อไปนี้ และตั้งชื่อเรื่องให้แปลกใหม่ น่าสนใจมากที่สุด

ชื่อเรื่อง..... เรื่อง ผีเสื้อบนใบไม้

..... ผีเสื้อบินมาลงบนใบไม้... บัดนี้มันอยู่บนใบไม้... มันบินไป...
 ... สักพักก็เห็นมัน... ความรู้สึกกับการบินไป... ผีเสื้อ...
 ... สักพักมันก็... มันบินไป... กับลูกของมันเป็นอย่างไร...
 ... มีความสุข

ก่อนเขียน

ชื่อเรื่อง..... เรื่อง ผีเสื้อบนใบไม้

..... ใบไม้ใบหนึ่ง... มันมีรูปร่างใบไม้... ชาวบ้าน... ชาวบ้าน...
 ... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้าน...
 ... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้าน...
 ... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้าน...
 ... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้านคนหนึ่ง... ชาวบ้าน...

$$4+4+6+1+1 = 16$$

$$4+4+5+1+1 = 15$$

หลังจากเขียน
 $4+4+6+1+1$

the

...ตามความเข้าใจที่ได้ฟังมาในชั้นนี้ ...
 ...ได้ข้อสรุปว่า ...
 ...
 ...
 ...
 ...

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางศรีฟ้า จิรัตน์
วันเดือนปีเกิด	17 มกราคม 2507
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2522 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน สิงห์บุรี พ.ศ. 2526 สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏ เทพสตรี จังหวัดลพบุรี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2530 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านอรุโณทัย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2538 อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนบ้านห้วยเป้า อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่